

12 RÖPIRAT.

Budapest 1883. július 15.

III. évfolyam

X. füzet.

A magyar papsághoz!

Sokat gondolkoztam már a felett, váljon a zsidó turpisságokat kinek volna a legjobb alkalmá a nép előtt felderíteni?! Végre abban állapotodtam meg, hogy bizony legszebb alkalmá van a papnak, a kinek ügyis kötelessége a bűnt nyilván korholni, a zsidók elveiről a népet felvilágosítani.

Gondolkoztam azon is, váljon hogy volna jobb és czélszerűbb a zsidókérdést megoldani? És arra a megállapodásra jutottam, hogy törvénnyel, mert ami a törvény betűi szerint döntetik el, az ellen senkinek sem lehet kifogása.

Kik hozzák a törvényeket? A honatyák, a kiket azért küldenek a honpolgárok az országházba, hogy bölcs törvények hozása által az ő jólétüket és boldogságukat előmozdítsák

Ha egy kerületnek nem tetszik képviselője, ha a polgárok nincsenek tetteivel megelégedve, 3 év múlva másikat választanak, hogy a rábízott dolgokat jobban védje, mint elődje.

Nagyon világos, hogy amely pártnak több egyéne ül az országházban, az az uralkodó párt; ebből kifolyólag igen természetes, hogy csak azt lehet az országházban kivinni, amit az uralkodó párt akar. Amit az uralkodó párt nem akar, a mellett hiába beszélnek más pártok férfiai, abból nem lesz semmi.

Sokféle pártnak ülnek már tagjai az országházban, s mondhatjuk, csaknem minden párt bír már szép számú harczossal; csupán az antiszemita pártnak van kevés harczosa.

Oda kell tehát nekünk polgároknak hatnunk, hogy ezen igen igen szükséges, ezen nemes elveket valló és a nép jólétét és boldogságát igazán szívén hordó pártnak minél több harczost szerezzünk.

Azt hiszem, ha valakinek, akkor a papnak van alkalmá afelett ítéletet hozni, váljon szükséges-e az antisemita párt Magyarországbán vagy nem?!

Aki e párt szükségességét tagadni meri, az vagy nem ismeri híveinek állapotát, vagy ha ismeri, és mégis tagadja, akkor nem dobog magyar szív keblében; akkor nem méltó arra, hogy egy község vagy város polgárainak lelki üdvéről gondoskodjék, mikor anyagi üdvükkel nem törődik!

A zsidókérdés megoldása körül nem kis szerep jut nekünk, kedves keresztény paptársaim!

Nekünk kell mindent elkövetni, hogy a legközelebbi képviselő-választások alkalmával antisemita-párti jelölteket léptessünk fel és választassunk is meg, keresztény ügyeink és hazafias jogaink védnökeiül, keresztény magyar polgártársainkkal, hogy így remélhessük a zsidókérdés megoldását, olyan megoldását, hogy aztán legyen köszönet benne!

Hiszen nekünk papoknak szabad talán, jó és hazafias programot valló képviselőjelölteket ajánlanunk a híveknek... s e tekintetben nem fogadhatjuk el egy kath. lapszerkesztő úr azon figyelmeztetését, hogy mi papok, ilyen mozgalmakban ne vegyünk részt.

Nem fogadhatjuk el azért, mert amily harczosai vagyunk egyházunknak, kell, hogy ép oly harczosai legyünk édes hazánkban; amily kötelességünk az Isten által ránk bízott híveknek lelki üdvéről gondoskodnunk, ép oly kötelességünk ezen híveknek, mint polgároknak anyagi jólétük előmozdításáról is meg nem feledkeznünk!

Aztán meg tudok én csak a közel múltból esetet, midőn felsőbb rendelet szállította fel a papságot, hogy egy bizonyos párt mellett mindent elkövesse, amivel annak jelöltjét győzelemre segítheti!

Nem mondom én azt, hogy mi papok tüntessünk a zsidóság ellen, azon zsidóság ellen, a melynek haszontalan firkászai szent szokásainkat és bennünket is oly sokszor már kigúnyoltak és pellengérré állítottak; nem akarok én a zsidóság ellen bujtogatni, Isten ments! az eszemben sincs! Ezen egy pár igénytelen soraim csak oda irányulnak, hogy felszólítsalak benneteket, szép magyar hazánkban lakó keresztény paptársaim, hogy igaz magyar érzelmeiteknek nyilvánulást adván, a zsidók által elnyomott édes mindnyájunknak felszabadítására kövessetek el mindent, hogy híveitek, akik legjobban hallgatnak reátok mint lelkipásztoraikra, a legközelebbi képviselő-választás alkalmával oly egyénekre adják szavazatukat, akik az országházban hozandó bölcs törvények által az elzsidósodott magyar országot, a mi kedves hazánkat, a melynek minden göröngyét magyar vér öntözte, a magyar nemzetnek megtartsák.

Egy nógrádmegyei lelkész.

A „12 röpirat” sajtópere az esküdtszék előtt.

Roma locuta, causa finita! Az esküdtszék ítélete szabad polgárok élő lelkiismerete kimondta a „nem vétkes”-t, s oda dörögte a bosszút lihegő zsidóságnak, az Istóczy Győzöt kiadott képviselőháznak, a zsidóság pressiója alatt cselekvő kormánynak s vádló orgánusának, a kir. főügyészségnek, hogy „Eddig s ne tovább! Vissza! Vissza!”

Az antisemitizmus ez esküdtszéki ítélet által jogosult eszmének, az antisemita mozgalom jogos és törvényes mozgalomnak lőn kijelentve, s ezzel az antisemita párt a többi országos pártokkal egyenrangú politikai párttá lőn minősítve, a melynek céljai s következőleg az e célra vezető eszközök is törvényesek s alkotmányosak.

Ezt kapták tehát az ideges,nyughatatlan zsidók fészkelődéseikért! Önmaguk mérték magukra ezen legújabb csapást is, és ezzel egygyel ismét szaporították azon vereségek, azon megaláztatások hosszú sorozatát, a melyekben eddig részesültek, s a közel jövőben még inkább részesülni fognak, mignem a világtörténelem kimondja fölöttük végítéletét.

A budapesti esküdtszék szentesítette azon, három év óta hangoztatott jelszavunkat, hogy „Salus reipublicae suprema lex esto,” vagyis, hogy a haza jóléte a legfőbb törvény a zsidókérdésben; s azért füzeteinknek ezentúl jelszava, mely alatt a jövő évi képviselválasztási alkotmányos küzdelemben is belemenni fogunk, most már ez lesz: „Ne választatok zsidót és zsidóbarátot! Válasszatok határozott, nyílt anti sémitát!”

*

A f. é. június 30-án lefolyt esküdtszéki tárgyalás menete a napilapok útján úgyis ismeretes levén, azt csak főbb momentumaibari fo gjuk közölni. Ugyanazért, de más különben is eltekinthetünk Fekete Ödön kir. főügyészi helyettes vádbeszédeitől is, a ki jobb ügyhöz méltó buzgalommal iparkodott hivatalos kötelességének eleget tenni, s e tekintetben tanulhatna tőle Szeffertt kollegája is Nyíregyházán. Különben pedig ezek a túlzó filosemita vádbeszédek több hivet szereztek az antisemitizmus ügyének mint egy tuztat országgyűlési antisemita szónoklat. Fogadja a főügyészi helyettes úr ezért az antisemitizmus nevében meleg köszönetünket!

Ellenben Vadnay Andor védő jeles védbeszédeit és Istóczy Győző felszólalását egész terjedelmükben közöljük.

A tárgyalás folyama főbb momentumaiban a következő volt:

A tárgyalás 10 órakor kezdődött.

A bíróság tagjai voltak: Kriszt János elnöklete alatt Zsigmondovics és Brinkmann szavazó bírák. Jegyző Krenedics. A főügyészséget Fekete Ödön főügyészi helyettes képviselte. Vádlott Istóczy Győző személyesen jelent meg, védője Vadnay Andor kíséretében.

Minekutánna Vadnay Andor védő elvi óvást emelt az ellen, hogy az esküdti teendőt a jelen ügyben zsidók is teljesíthessék, következett az esküdtszék megalakítása.

A közvádoló a következő esküdteket utasította vissza: Vajdafí Emil, Henszlmann Kálmán, Zubek Bertalan, Lipp Gyula, Fettich György, dr. Varga László, Zboray Béla, Harsányi István, Bernácsky Antal, Hubert Károly, Erczhegyi Ferencz és Schwarcz Antal.

A vádlott védője a következőket utasította vissza: dr. Bókay Árpád, Rákosi Jenő, Bernát Béla, Stokinger János, Markusz Ede, Beksics Gusztáv, Mandl Ignác és Kugler János.

Az esküdtszék a következőkép alakult meg: dr. Vámassi Karoly, dr. Pfufsich Frigyes, Árkay Sándor, Emich Gusztáv, Lechner József, Komy Béla, Parányi István, Spett Viricze, Brezlmayer Gottfried, Vértessy Sándor, Ámon József és Kartschocke János. Póttagok: dr. Csengeri Loránd és Kass Vilmos.

Az esküdtek leteszik az esküt.

Az elnöknek ezután feltett kérdéseire vádlott egyebek közt kijelenti, hogy a „12 röpirat” 1882. július 15-ki X-ik füzetében megjelent s beperelt „Az elzsidósodott Magyarország” című czikket nem ő írta ugyan, de érte a felelősséget elvállalja.

A cikknek egész terjedelmében való felolvasása után, Fekete Ödön kir. főügyészi helyettes tartja meg hosszú vádbeszédét; minek megtörténte után felkél Vadnay Andor, az ismeretes tapolczai kérvény mestere, s a következő jeles védbeszédet tartja:

V a d n a y A n d o r védő: Tekintetes kir. törvényszék! Mélyen t esküdöt urak! Mélyen érzem, hogy a reám bízott védelemnek szép és magában véve könnyű feladata, mely védenczemnek benne nyilvánuló bizalmánál fogva büszkeségemnek örök tárgya marad, reám nézve némileg nehézzé válik az által, hogy én, kinek egyedüli fegyverem meggyőződésemmek szilárd voltában áll, szemben állok itt egy államügyésszel, ki szónoki képességének hatékony erején kívül, különös gyakorlottsággal is bír, vádját az igazság, a jogi rend és a társadalmi közbéke kívánalmaképen tüntetni fel.

Mielőtt magára a vád érdemére kiterjeszkedném, egy körülményt vagyok bátor a mélyen tisztelt esküdtszék nagybecsű figyelmébe ajánlani, mely világot vet arra, hogy miért indítatott sajtóper a „12 röpirat” ellen egyáltalán, s miért csakis az ellen, midőn más felől a tisztelt államügyesség szó nélkül és tétlenül nézi, hogy például egyik fővárosi zsidólap a nyíregyházai kir. törvényszéket folyvást „rituális bünt csináló banda” néven említi. A múlt évi október hó folyamán történt, hogy a, párisi egyetemes „alliance Israélite” a frankfurti Rothschild bárónak, ki Frankfurtban cs. kir. osztrák-magyar főkonzulképen fungál s ki egyszersmind az egyetemes alliance egyik legbuzgóbbik tagja, azon megbi?ást adta, hogy az osztrák-magyar kormányokhoz egy emlékiratot dolgozzon ki, melyben azok felszólítandók, s pedig egész nyomatékkal, hogy Ausztria-Magyarországon az antisemita mozgalom ellen teljes szigorral fellépjenek, hacsak nevezett kormányok az állami pénzügyi téren komoly bonyodalmaknak nem akarják kitenni magukat. Rothschild b., úgy látszik, ezen emlékirattal oly hamar készen lett, hogy a zsidó pénzkirályok polykparjai közt vergődő kormányunk annak eredményeképen nov. 15 én, tehát alig egy hónappal Rothschild báró megbízatása után, Kozma

Sándor kir. főügyész úr mint sajtóügyi közvádoló által panaszt emeltetett a „12 röpirat” ellen, az inkriminált cikkben foglalt sajtóvétség miatt. És miért csak novemberben, 4 hóval, és nem rögtön a kérdéses cikk megjelenése után? Mert Rothschild báró csak november elején expediálhatta emlékiratát.

Szolgáljon ez egyszersmind tanulságul arra, hogy az a párizsi nemzetközi zsidó egyesület, mely magát paszta jótékonyági, humanitárius egyesületnek adja ki, voltaképen azonban az elszóratásban élő zsidónép központi politikai főkormányja, a mi politikai belügyeink intézésébe nemcsak bele avatkozik, de abban oly nagy szerepet visz, hogy csak egy szavába kerül a tisztelt királyi főügyészség hivatásszerű nemes buzgalmát működésre bírni oly perben, melynek folyamatba tételét az egy egész fertály évig nem is sejtette, annál kevésbbé szándékolta. Idáig juttatták Magyarországot az 1867 óta volt országgyűléseink s kormányaink s azok szerencsétlen gazdálkodása, hogy a nemzet és a haza életérdekeit involváló kérdésekben néhány pöffeszkedő s hozzá külföldi zsidó pénzes zsák diktált nekünk. — Szomorú állapot! Mintha csak jeruzsálemi András korát élnénk újra.

E sajtóvétségi panasz éle és fenyegetése e szerint tulajdonképen nem annyira az inkriminált cikk szerzője, mint inkább a hazai antiszemita mozgalom ellen, e mozgalom kezdeményezője s egyik vezére ellen irányul. Nekem tehát, mint védőnek kötelességem ugyanezen alapon felvenni a keztyűt, s fejtegetéseimmal ezen praemissáknak megfelelő irányban haladnom.

S itt mindenekelőtt kijelentem, hogy a betejesztett vádlevélnek, a jelen esetre alkalmazva, tárgya nincs. A Kozma Sándor kir. főügyész úr által aláírt s betejesztett vádlevél ugyanis alapítva van a Btk. 17 2. §-ának azon részére, a mely valamely hitfelekezet elleni gyűlöletre való izgatásra vonatkozik. Ez a konkrét vád.

Am olvassa bárki végig az inkriminált cikket az első betűtől az utolsóig; nem fog találni az egész cikkben egy szót se, mely a zsidók vallásával foglalkoznék, de még csak egy gyenge célzást se, mely a zsidó vallást érintené.

A cikkben a zsidókérdés mint politikai, társadalmi és közgazdasági kérdés van fejtegetve. A cikk miatt bátran imádkozhatják a zsidók az ő Jehovájukat, egy szó érintés nélkül gyakorolhatják rituális szokásaikat egész a rituális vérvételig. Ezzel természetesen nem akarom azt mondani, hogy a vérvétel rítusa s más hasonló épületes zsidó szokások cikkíró előtt vagy előttem közönyös dolgok lennének, sőt ellenkezőleg; hanem e példával csak élesen kiemelni akartam azt, hogy a kir. főügyész úr az inkriminált cikkben a zsidó vallásfelekezet elleni gyűlöletre való izgatást még nagyító üvegen át se lenne képes látni.

E cikk a teljes vallási türelmesség, a teljes és feltétlen vallásszabadság alapján íratott.

Hanem, igenis, a zsidó lapok néhány évtized óta mindenkit, a ki a zsidóknak társadalmi, politikai és közgazdasági téren véghezvitt üzemeltetést csak érinteni is merje; sőt volt idő (s nem is olyan régen), mikor a ki csak ezt a szót: „zsidó” a száján kiejtette: azonnal mint vallásilag türelmetlen és zsidógyűlölő denuncziáltatott. A szellemi táplálékát kizárólag zsidólapokból merítő nem-zsidó közönség pedig utoljára maga is elhitte

nekik, hogy minden, a zsidóság feletti jogosult kritika csakugyan vallás-üldözés.

A zsidóság kinövéseit a politikai, társadalmi és gazdasági téren orozozni ép oly kevésbé a zsidóvallás elleni izgatás, mint például, ha a lapok Oroszország ellen izgatnak, ez józanul nem tekintethetik az orthodox keleti egyház elleni izgatásnak, noha az oroszok a g. keleti egyház hivei s ez egyháznak Magyarországon iá számos követői vannak. Ha a lapok a szinte divatos némethceczet kultiválják: ez szintűgy nem tekinthető józanon a protestáns egyház- elleni izgatásnak: noha a német vezérhatalom par excellence protestáns hatalom, s ez egyházat Magyarországon szinte tekintélyes számú követők képviselik.

A czikk a zsidóságot nem mint vallásfelekezetet, hanem mint egy külön népfajt tekinti, a mely nem képez ugyan külön államot, mint az orosz és német, de annál veszedelmesebb, mert államot képez magában az államban, s a mely népfajnak nincsenek ugyan geographiai határai, de azért nemzetközi politikai, társadalmi és gazdasági hatalmat képez.

A vádlevél tehát az inkriminált cikkben olyan sajtóvétséget keres, a melynek tárgya abban egyáltalában nem is foglaltatik.

A kir. főügyész urnák ezen, hitfelekezet elleni gyűlölségre izgatást kereső buzgalma mellett méltán csodálkozhatni, miért nem kutat ő a zsidók vallási könyvei után, a melyekben a keresztények ellen a legkebellázitóbb izgatások foglaltatnak? Ez lenne aztán csak hálás tér a kir. főügyész úr tevékenységének kifejtésére!

A kir. főügyész úr a zsidó könyvekben ott találná a keresztény vattás megalapítója ellen szórt alávaló szidalmakat, a minőket tisztességes ember a száján ki sem ejthet. Meg fogná találni a Talmudban azon gyűíőietes tanokat, a melyek szerint keresztény embert a zsidónak megcsalni, meglopni, ellene hamis tanúságot tenni, hamisan esküdni, őt ki uzsoráskodni, a bukás örvényébe taszítani, meggyalázni, sőt meggyilkolni is nemcsak szabad, de Jehova által parancsolt, Jehova előtt kedvelt cselekedet. Vájjon ezen épületes dolgokra nem lenne-e igazán alaposan alkalmazható a btk. 172. §-a?

Avagy türelemre mutat-e a keresztény vallás iránt, ha a zsidók az ő könyveikben a keresztény isteni tiszteletre szolgáló kelyhet „kélev”-nek, a mi annyit tesz mint „eb” gúnyolják? Ha a szentelt bort: „jajjn neszekh”-nek, kiöntendő bornak; a kereszt vizet „majim tome”-nak, tisztátalan víznek, vagy „majim metümmé”-nek, tisztátalanná tevő víznek; a keresztény templomot „bész kissze mósov”-nak vagyis árnyékszéknek, „bész tiflusz”-nak, vagyis esztelenség házának csúfolják? Ha a szentséget vivő keresztény papot „navlin” nak vagyis nyúzóznak, a haldoklók szentségét „lekhem tómé”-nak vagy is tisztátalan kenyérnek gúnyolják, a melylyel „beszefeln” vagyis beganajozni megy a beteget? Vájjon mit szól továbbá a kir. főügyész úr ahhoz, hogy a zsidók keresztényt máskép nem is hívnak, mint „mamzer” az az k-vafi; hogy a ker. nő, bármily becsületes legyen is, nálók csak „nafke”, az az alávaló r-gyó; a ker. gyermek „sekecz” vagyis undokság, a ker. leány „siczoz” vagyis utálat, undokság?

Ilyen és más hasonló dolgok foglaltatnak a zsidók vallási könyveiben, dolgok, melyek a zsidók undok lelkületét s aljas gondolkodását egész meztelenségükben tüntetik fel, s lerántják a leplet azon feneketlen, ádz

gyűlöletről, melyet a kereszténység, a ker. vallás, a ker. népek ellen szivokban táplálnak s könyvekben hirdetnek. De mindezek a dolgok a kir. főügyész urat olympusi nyugalmban nem zavarják!

Hanem hát igaz, a keresztények nem lótnak-futnak a ministerekhez, a főügyészséghez, nem denuncziálgatják naponkint ezeket a gyönyörűséges zsidó dolgokat, s a mi a fő, nem fenyegetik, mert nem is fenyegethetik a kormányt azzal, hogy ha ő ezen, a keresztény vallás elleni gyűlöletre izgató zsidóságokat a btk. 172. §-a alapján meg nem torolja, majd nem adnak több államkölcsönt, s nem végezik el a rentekkonverziót.

Sőt mi több, a fent idézett gyűlöletes dolgokhoz hasonlókat nem áttallanak a zsidók még templomi imáikban is hangoztatni. Mutatványul csak egyet a sok közül:

Tudvalevő dolog, hogy a zsidók vallási ábrándképe, ha megerősödtek, egy rémitő mészárlással véget vetni a keresztények gyűlölt uralmának. Ezért fanatizálják népüket lángoló gyűlöletre ellenünk könyvek csaknem minden lapján, s a véres boszú reményében így bujtogatják népüket, ima alakjában a majdan bekövetkező mészárlásra:

„Bitó umahér s'nasz g'ulim; baggéd baugdim ve khalléf elilim; betaufle seker happél khalolim, b'jom hereg raf binaul migdolim. Rakhém vakhamaul bén jakkir. Ravve nefes sankéko l'hokir. R'é ki govró jad hammadkir; ruakh ericzim kézerem kir. Jaum-jaum n'czappe g'uloszénu.”

Magyarul: Tekints le ránk és hamar (jöjjön el) megváltásunk esztendeje. A miben biznak a hitszegők (t. i. a keresztények), semmisítsd meg hamis isteneiket. A hazugság hiveit döglesszd meg a mészárlás nagy napján, midőn számtalan torony (ker. templom) le fog roskadni, légy azonban irgalmas és kíméld a drága fiút (Izraelt). Töltsd meg rimánkodásban kiapadt lelkünket. Lásd a sanyargató keze nagyon elhatalmasodott rajtunk; az elnyomó (t. i. a ker. hatalom szelleme) olyan mint a rohanó vízár Napról napra várjuk megváltásunkat.

Úgy hiszem, ezen idézetekben s az ezekhez hasonló sok másban a kir. főügyész úr alaposabban kereshetne hitfelekezet elleni izgatást, mint az inkriminált cikkben, melyben a zsidó vallás per absolutum még csak érintve sincsen.

Egyébiránt készséggel elismerem, hogy e tekintetben nem a kir. főügyész urat terheli első sorban a mulasztás, hanem terheli a törvényhozást és a kormányt; mert azonkívül, hogy a zsidók egyenjogúsításának s a zsidóvallás receptiójának kimondása előtt kötelességük lett volna a zsidókat vallási tételeik és tanaik bemutatására felhívni, a mint ez annak idején a protestánsokkal is történt: úgy a törvényhozásnak s kormánynak kötelessége lenne ügyelni arra is, hogy a zsidók az ő iskoláikban az idézettekhez hasonló vérlázító undokságokkal a serdülő ifjúságnak kedélyét ne mételeyezték meg, az őket körükbe fogadott ker. magyar nép vallása ellen intézett gyűlöletes izgatásokat tartalmazó tan- és imakönyvek kinyomása és terjesztése pedig lehetlenné tétessék.

S végül, hogy a kérdésnek ez oldalával végezzek, felemlítem még azt is, hogy mily mohón kapták s hogyan szították és szítják a zsidó sajtó és irodalom az u. n. kultúrharcot, s kiabálták ki magukat a kereszténység felvilágosításának zászlóvivőitül, mialatt maguk a zsidók néhány örült rabbi vagy saktertől orruknál vezetve, azokat védeni készek

még oly büntett elkövetésével szemben is, mely a legnagyobb veszélybe dönti mindnyájukat, mert a nép figyelmét üzelmeikre felhívja. De azért a kultúrharcz élesztőséről mégsem mondanak le, mert eretik, hogy a ker. papság az egyetlen hatalom, mely a zsidóságnak a nép körébe behatolását megakadályozni hivatva van és igyekeznek. Másfelől meg tudják, hogy hatalmukat semmi jobban elő nem mozdítaná, mint a ker. felekezeteknek egymással vagy az államhatalommal való ellenségeskedése.

Miután az eddig mondottakból eléggé kiviláglott az, hogy a kir. főügyész úr által inkriminált cikkben a zsidó hitfelekezet iránti gyűlöltre való izgatás még lámpával sem fedezhető fel: konstatálom azt, hogy a cikk a zsidóságnak, mint egy külön népfajnak, mint egy a mai korban már anachronizmust képző zárt társadalmi kasztnak, vagy ha úgy tetszik, egy külön népfajnak, helyesebben külön emberfajnak kinövéseit veszi bírálat alá, a mely kinövések káros, sőt vesztes hatásúak, úgy a közgazdasági, mint a társadalmi és politikai téren is mi nem-zsidók napról-napra súlyosabban érezzük.

Én tehát ezen közgazdasági, társadalmi és politikai alapon fogom bírálat alá venni Kozma Sándor kir. főügyész úr vádlevelét.

Azt mondja egyik helyen a vádlevel: „Miután ezen cikknek úgy egész tartalmából, mint különösebben fentebb idézett kitételeiből a zsidóság elleni gyűlölet felgerjesztésének, illetőleg élesztősének és érvényesítésének célzata tűnik ki” stb. A kir. főügyész úr tehát inkriminálja általában az egész cikket s annak minden részét, különösen inkriminálja pedig a vádlevelben szószerint idézett pontokat.

Én nem hihetem azt, hogy a kir. főügyész úr figyelemmel olvasta volna át az inkriminált cikket, mert akkor általános vádját nem terjesztené ki a kérdéses cikk ilyen kitételére is, például: „Bámulatos életképessége van ennek a népnek, (t. i. a magyarnak), századokig bitortoltak felette idegenek uralkodói jogokat, majd cselészövés által iparkodtak megdönteni önállóságát”; mert hisz ezek a főügyész úr által sem eldisputálható történeti igazságok. Azt hiszem továbbá, hogy a kir. főügyész úr azt sem fogja tagadásba vehetni, hogy, mint a cikk szószerint mondja: „Nagy idő az (t. i. ezer év) a történet könyvében is”, mert bizony 1000 év csakugyan nagy idő.

Mivel tehát fel kell tennem, hogy a kir. főügyész úr a most idézett s hasonló történeti s örök igazságok kimondásáért Istóczy Győző képviselő urat talán csak nem kívánja a btk. 172. §-a alapján hűvösre tétetni: én az inkriminált cikknek a vádlevelben idézetileg meg nem jelölt pontjai és kitételei felett diskussziót nem is folytathatok, s azért szorítkozni fogok az inkriminált cikkből a kir. főügyész úr által kiböngészett s általa „különösebben” kifogásolt pontokra.

Ezen pontok nagyrésze minden magyarázatot feleslegessé tbsz: igaznak vallja azokat az ország lakosságának 99 százaléka (természetesen a zsidókon kívül), s már ezerszer megírták azokat más lapok is, pl., hogy „közéletünkben nyomor, szegénység honol mindenütt az ő lakosságánál, csak a zsidó gyarapszik, halad, gazdagodik, a mi verejtekünk, a mi jólétünk, a mi életünk árán,” – hogy „a főnemesi, a középbirtokos osztály borzasztó pusztulásának, a föld népe legnyomorúságosabb helyzetének a zsidó az oka; a zsidók szaporodnak aránytalanul, akár csak a filoxera, ellenük semmi sem történik; mindez a zsidó emancipáció be-

hozatala óta van, keletkezése onnan datálódik, a zsidók szaporodásával egyenes arányban a baj egyre növekszik stb. stb. Mindezek olyan általánosan elismert igazságok, a melyek egy szó magyarázatot sem igényelnek, s mely általános igazságokat a zsidókon kívül úgy látszik csak a kir. főügyész úr nem akarja beismerni.

No már ilyen általánosan elismert s mindnyájunk által vallott igazságokért csupán Istóczy Győző képviselő urat felelősségre vonni akarni, valóban furcsa dolog lenne.

A cikk többi „különösebben” inkriminált pontjaihoz sem azért szükséges némi magyarázatot adni, mintha azok nem az igazságon s a tényleges viszonyokon alapulnának; hanem mert ezen igazságok csak a beavatottak előtt állván egész világosan, szükséges, hogy a kulisszák mögé nem eresztett nagy közönség is tisztában legyen sok, őt igen közelről, igen érzékenyen illető dolgokról.

Ott vannak például a következő inkriminált kitételek: „Megrontotta (t. i. a zsidóság) egész közéletünket, új ferde irányba erőszakolta haladásunkat”; s „társadalmunk a zsidó befolyás undok járma alatt nyög.” Hát bizony sajnós, ezek is kétségbevonhatatlan tények.

Mert, ha behatólag vizsgáljuk az 1867 óta lefolyt időszakot, lehetetlen rá nem jönnünk, hogy nem merült fel annak folyamán, sem valamely a nagy közönséget megragadó eszme, sem pedig egyetlen szabadsági ideál, mit a zsidóság eredeti jellegéből s rendeltetéséből kiforgatva, saját céljaira ne használt volna ki. Még az egyéni szabadságnak is azt a felfogását juttatá érvényre, hogy alatta kizárólag a gazdasági erők szabad játéka, a korlátlan verseny és az erősebbeknek a gyengék elleni hátráltalan és titkon való szövethetési joga értendő. így bántak el a tőkeszabadság, az iparszabadság s a szabadsági intézmények legfontosabbikával: a sajtószabadsággal is.

Már régóta képezi továbbá, mélyen tisztelt esküdtszék, a zsidók egyik kedvencz vesszőparipáját az emberiség (humanizmus) emlegetése is, melyről már csaknem azt állítják, hogy ők honosították meg s emelték mai érvényére minálunk. Pedig valójában a humanizmus túlhajtott hangoztatásával és meggondolatlan vagy inkább csalfa alkalmazásával e szép eszmének helyes téren való realizálását nehezítik, társadalmunk erkölcsi összhangját pedig hosszú időre megzavarják. Mióta hazai sajtónk tulnyomólag zsidó kezekben van, a humanizmus alkalmazását csaknem kizárólag és leglármásabban a fegyvereknél követeli meg. Ha a fegyházak gonosztevőinek világos lakás, izletes élelmezés és az időszakonként kiszabott fürdő dolgában panaszuk van, legyen az bármily indokolatlan, a mi sajtónk olyan jajveszékeltést csap s annyit emlegeti a középkort, hogy a tájékozatlan olvasót szörnyűködés és borzadály fogja el; a félrevezetett közérzület pedig kezdi rendén valónak találni, ha väzci fegyverek, mint néhány év előtt is történt, lázadást kísérlenek meg a miatt, hogy hetenkint kétszer tálalnak lencsét a számukra. Sajtónk ilyen irányú, erőszakos agitációja nem is tévesztette el hatását. Már is konstatálhatjuk, hogy nálunk Magyarországon a börtönben ülő gonosztevőnek sokkal jobb dolga van, mint a becsületes szegény emberek legnagyobb részének; de különösen jobb, mint a fővárosunk területén, fájdalom, lépten nyomon található azon munkásoknak, kik napi dolgaik elcsigázó fáradságait ki-

pihenni, pinczelakások bűzhödt gőzében, beteg asszony és sápadt gyermekek közt kénytelenek lehajtani fejüket.

Vajjon a zsidóknak szemök előtt nem az lebegett-e, hogy az esetben, ha a humanizmus gyakorlását ott és azokon kezdjük meg, kik arra legkevésbé méltók s hol az erkölcsiségnek nincsen érdekében, hogy ez esetben mondom annak gyümölcseiből ő reájuk is aránytalanul, érdemen felüli több rész jut? Ez határozottan nem állítható, hanem igen valószínű.

Hogy pedig a rab- és zsvány-kultusz tökéletes legyen, felkapta már zsidó sajtónk azt is, hogy a rablógyilkosok viselt dolgainak minden mozzanatát illusztrációkkal örökíti meg, arra fordítva különös figyelmet, hogy a gonosztevők alakjai lehetőleg előnyösen feltüntetve, idealizálva jelenjenek meg a bámuló tömeg nagy épülésére; ha aztán valakit az akasztófa utolér, el nem mulasztják azt felruházni népköltői tehetséggel, szájába adván egy-egy munkatársnak különben ki nem adható verseit, és felruházni minden olyan szép tulajdonnal, melyek alkalmasak öt a nép durvább erkölcsű rétegében bizonyos nimbuszsal övezni.

És a bűnnek ilyenén népszerűsítése felett sem a kormány sem az államügyészség gondolkodóba nem esnek. Hanem igenis a zsidóság által megmetyelvezett társadalmunk gyökeres orvoslását célzó „12 röpirat”-ot, azt igenis üldözőbe veszik.

De bárhova tekintünk, mélyen tisztelt esküdtszék! mindenütt, még újabb keletű törvényeinken is ott találjuk a mindent megrontó zsidóbefolyásnak kétségtelen jeleit. Nem húzódik-e büntető törvényünkön is vörös fonálként keresztül olyan bűntényeknek enyhe mérlegelése, – majdnem dédelgetést lehetne mondani, – mely bűntények a zsidó népjellemnek speciális kifolyásai, – s melyek főforrását a zsidó vallási elvek egy kárhuzatos vonásában leljük. Nincsen, hogy erre nézve csak egy példával éljek, a szokásos és elképzelhető bűntények között talán egy sem, mi veszélyesebb, a közerkölcsiségre rombolóbb hatású lenne a csalás bünteténél. Igen, mert a csalás büntetével a tulajdonképeni bűnösség két súlyosbító kelléke: az előre megfontolt gonosz szándék és a ravasz fondorlat, már e bűntény fogalmánál fogva szükségképen vele jár; míg éppen annak tényálladéka nem feltételez semmi oly körülményt, mi az illető bűneset előfordulását ritkábbá tenni szokta. A csalás bűnösségének impulzusául ritkán szolgál a nyomor vagy végszükség kétségbeejtő nyomása; a csalás elkövetéséhez nemcsak úgynevezett kurázi (fizikai bátorság), de még a személyes jelenlét sem okvetlenül szükséges. Szeretnék tehát hallani olyan elfogadható indokot arra, hogy, ha hivatalból üldözendő az a szegény ember, ki talán éhségtől hajtva egy bárányt vagy malacot ellopott, miért nem üldözendő hivatalból az a faktorkodó vagy kis kereskedő zsidó is, ki az együgyű és hiszékeny földművest ravasz fondorlattal megcsalja? Abban meg kell egyeznie minden becsületes józan ember felfogásának, s a régebbi korban tisztában is volt vele mindenki, hogy a csalás elkövetőjével kiegyezni, de csak szóba állani is gyalázatos dolog. És íme meg kellett értünk azt, hogy Magyarországon a csalást elkövető zsidók kiméltése céljából maga a Csemeghi-féle kódex, melynek 172. §-át a kir. ügyész úr a jelen sajtóügyre alkalmazni akarja, ajánl elkövetni olyat, a mi régebben méltán és helyesen a társadalom megvetésével és utálatával sújtott.

Azt mondja továbbá a cikk: „Az uzsora, a korrupció a zsidók érdekében rontja a népet.”

Az inkriminált cikk 1882. júliusban látott napvilágot, s a törvényhozás nem látta-e már a jelen évben szükségét annak, hogy az uzsorát üldöző és a korcsmai hitel megszorítását tartalmazó törvényeket meghozza, mely törvények ez évi július hó elsején lépnek életbe? Hát nem tudja mindenki, hogy e két törvény az uzsoráskodó és a népet nádra gulyás és vitriolos vagy egyébként meghamisított pálinkájával testileg, erkölcsileg és értelmileg korrumpáló zsidóság ellen lett hozva? Avagy csak a kir. főügyész úr nem akar erről tudni semmit?

„Hogy a zsidó zsidó marad lelkében és testében mindig, az nem változik, külsőt azt cserél, mindannyiszor a hányszor csak kell. Változott a külső, de nem a belső,” ez megdönthetetlen történeti igazság: mert ha a zsidó 3000 éven át nem maradt volna testében és lelkében zsidó, hát rég letűnt volna mint külön népfaj a történelem színpadáról, a mint letűntek, mert más népekbe beolvadtak, a zsidó nép ősnéptársai: az egyiptomiak, assyrok, babyloniak, rómaiak stb. Mivel tehát történeti tény az, hogy a „zsidó zsidó marad,” azért abban is igaza van az inkriminált cikknek, miként az, hogy „50 krért fölveszi történeti nagy embereink nevét, hogy felhagy a kaftánviseléssel, csimbókhordással s úgy a hogy a német beszéddel, az még mind nem érdem, az csak ámitás”.

Hogy a „zsidó idegen népfaj” ez egy kétségen felül álló etimológiai igazság; mert noha Jókai Mór csak nem régiben felfedezte azt, hogy a mi büszke tekintetű és daliás növésű kunjaink is sémiták, mindazonáltal tény az, hogy a zsidókon kívül sémiták csakis Ázsiában s Afrikában találhatók.

Hogy „a zsidóság romlott erkölcsökkel bir”, azt a sok közül, úgy hiszem, az eszlári ügy s minden a mi azzal összefügg, még a vak előtt is láthatóvá teszi.

„Hogy urává lett erőinknek”, az is bevégzett tény: s hogy „felhasználja népünket hazánk végkipusztítására irányuló machinációinak,” ez ha a kir. főügyész úr oly serényen iparkodik elnyomni a sajtó részéről a zsidóság felett gyakorolt ellenőrzést, csakugyan be is fog következni; s hogy ez ellen aztán „mit sem használ az Orosz- és Lengyelországból ide tóduló új jövevények hazafisága, melylyel oly fennen kérkednek; – legyenek ezek az új jövevények akár orthodoxok, akár neológok, akár status quo-félék, németek vagy őthatos magyarok.” az is bizonyos, mert hiszen már az imént is kimutattam a cikk azon passzusának igazságát, hogy a „zsidó zsidó marad.”

Hogy továbbá „a szellemi munkát majd teljesen a zsidó monopolizálja”, azt látjuk a könyvirodalmat mindinkább kiszorító hírlapirodalmon is, mely ma már nálunk is majd teljesen zsidó kezekben van, vagy legalább zsidó befolyás alatt áll.

Hogy lehetnek s vannak is a zsidók zsebében levő egyes ügyvédek, orvosok, közigazgatási vagy kir. bírák s más hivatalnokok úgy mint cikkiró szerint vannak „a zsidók zsebében levő földművesek”, ugyan ki vonhatná ezt józanul kétségbe? Nem akarok itt több, előttem ismeretes sajnos dolgot szellőztetni, elégnek tartom csak utalni egy, magában ezen tek. kir. törvényszék kebelében legújabbban felmerült szenzációs öngyilkossági s vesztegetési esetre, a mely bizonyára nem állott s nem áll el-

szigetelteei az országban, habár az analog esetek ritkábban szoktak is csinálni oly nagy feltűnést.

Hogy pedig a képviselőházban mennyire dominál a zsidó befolyás, mennyire uralkodik a zsidós szellem, annak legkézelfoghatóbb bizonyítóra az, hogy a ház többsége megengedte Istóczy Győző képviselő úrnak sajtóperbe fogatását Bösörményi esete óta nem fordult elő a magyar parlamentben, hogy a többség a kisebbség egyik vezérférfiát politikai nézeteiért perrel zaklatni jónak látta volna. Hova fog ez a praxis vezetni, a melyre a képviselőház a praecedent Istóczy Győző képviselő úr esetében megalkotta? Hiszen maholnap minden új képviselőházi többség ily módon lerázhatja nyakáról az ellenzékét azzal, hogy annak vezérférfiát láb alól eltéti. Ezen legújabb alkotmányos vívmányt is az úgy látszik nálunk már souverain zsidónép uralmának köszönhetjük.

Bizony keserű igazság az, a mit a cikk mond, hogy „a képviselőház a zsidóérdekek képviselőháza.” Eddig az volt. – Hisszük és reméljük azonban, hogy nemsokára majd ismét a keresztény magyar nép képviselőháza lesz.

A kir. főügyész urnák azonban, úgy látszik, legzokonabban esett az inkriminált cikk azon passusa, a mely így szól: „Nekünk elvünk az, hogy a zsidó rossz s hogy javulásra képtelen; nekünk programmunk az, hogy ki a zsidókkal Magyarországból.”

Természetes dolog, hogy azok, a kik azzal a nagy problémával foglalkoznak, melynek neve zsidókérdés, – tisztába is akarnak jönni magukkal az iránt, hogy voltaképen mi legyen ezen általánosán égetőnek elismert kérdés végleges megoldásának módozata?

E tekintetben négyféle felfogás uralkodik, melyek közül az egyik: a filosemiták felfogása szerint a zsidóság reformálandó s a polgári házasság útján a keresztény népelembe beolvasztandó.

Mi antisemiták szívesen átengedjük ezen filosemita uraknak azt a „hálás mesterséget, mely a szerecsennek fehérre mosásában s a botból borotva csinálásban áll. A polgári házasság útján való összekeveredésből pedig tisztelettel nem kérünk. Ez egyszerűen guszthus dolga; de gustibus pedig non est disputandum.

Az antisemiták a zsidókérdés végleges megoldására nézve 3 táborra oszlanak; az egyik abban találja a végmegoldást, ha a zsidók tömegesen kikeresztelkednek; a másik abban, ha az emancipáció visszavonatik; a harmadik abban, ha a zsidók az országból kiűzetnek.

Én nem akarom itt fejtegetni, hogy a három ut közül melyik vezetne legbiztosabban a célhoz: majd az idő és annak fejleményei döntenek a fölött, hogy a világtörténelem, mely a közmondás szerint: a világítélet, a három közül melyik felfogásnak fog igazat adni.

Annyi azonban tény, hogy a zsidóságot en masse kereszténynyé tenni az elmúlt századok folyamán még az állami kényszer alkalmazása mellett sem volt kivihető. Példa erre Spanyolország.

Az elmúlt századok alatt egyedül hatékony eszköznek a jogmegszorítás és a kiutasítás bizonyultak, s ezen eszközöket, nemzetünk életérdekeinek megóvására dicső királyaink kormányai nyolcz és fél századon át alkalmazták is. Mindkét megoldási mód tehát a múltban a magyar

közjog kiegészítő részét képezte, s így nem lehetetlen, hogy tán nem valami távoli időben újra képezni fogja.

Azzal tehát, ha valaki a sajtó útján ezen, egykor Magyarországon törvényes és alkotmányos eszközök újra alkalmazhatóságát theoretice fejtegeti, – nem követ el a törvény által üldözendő vétkes cselekményt és pedig annál kevésbbé, mert hisz a zsidók kiutasításának eszméje napjainkban nem is többé speczifikus magyar eszme, hanem az általános európai antisemitizmus egyik dogmája.

A múlt 1882. év szeptember havában Drezdában egy nemzetközi zsidóellenes kongresszus tartatott, a mely a zsidókérdés végleges megoldásának módozatára vonatkozólag a következő megállapodásra jutott:

„A végezel fölött, melyet az európai népeknek maguk elé kitűzniök kell, már ma tisztába kell jönnünk, s azért, miután önáltatás azt hinni, hogy a zsidó népfaj más, főleg pedig keresztény népekbe valaha beolvasztható s azokkal assimilálható lenne, – hisz 3000 év óta soha és sehol sem történt ez, – a kongresszus kijelenti, hogy a zsidókérdés csakis és egyedül oly módon oldható meg végleg és teljesen kielégítőleg, a mint megoldatott annak idején az illető megtámadott európai államok által az arab, a tatár és a török kérdés.

Európa a keresztény népeké, s azért az, ellenséges és uralkodni vágyó nem keresztény népelemek hatalmi törekvéseinek kísérleti teréül sem szolgálhat.”

Tehát a Drezdában, Európa különféle államaiból nagy számmal egybesereglett antiszemita, a német császári és a szász királyi kormányok védelme alatt állott gyülekezetükön nyíltan kimondották, hogy a zsidókérdés végleges megoldása nem lehet más, mint a mely annak idején az arab, a tatár és a török kérdés végleges megoldása volt.

Ezen kérdések pedig tudvalevőleg az araboknak, a tatároknak és a törököknek az európai államok területéről való kiűzetése által lettek megoldva.

Magyarország pedig Európának szinte egyik állama, a melynek ilyféle megoldási mód alkalmazásában már egyszer s pedig nem is olyan régen bőséges része volt. Hisz ma kétszáz év előtt még ős Buda vára is egy pasalik székhelye volt, s úgy Budán mint Pesten a karcsú minarettek egész serege meredezett az ég felé, s reá néhány évre, Budavárnak 1686-ban történt visszavétele után egy sem volt látható.

Pedig a törökök annak idején nekünk magyaroknak nemcsak egyenjogú „polgártársaink” voltak, hanem a Korán szerint valóságos törvényes uraink; s őseink, midőn Európa segítségével a török igát a nyakukról lerázták, e hazafias munkájokban bizonyára nem hagyták volna magukat legkevesbbé sem zavartatni még egy esetleges török „Pester Lloydsnak azon vádja által sem, hogy ők „a mohamedán vallás elleni gyűlöletre izgatnak”, s hogy őket „vallási türelmetlenség vezérli;” – legkevesbbé indítottak volna volna pedig sajtópert egy esetleges 17-ik századbeli Csemeghi-féle kódex 172. §-a alapján azon magyar hazafiak ellen, a kik Magyarországnak a török járom alól való felszabadítása szükségét prédikálták.

Kétszáz évvel ezelőtt megszabadult a magyar nemzet a „Korán” uralmától: ma meg a Talmud uralmától kell magát megszabadítania!

S ezzel bevégezvén az inkriminált cikkeknek a kir. főügyész úr által

aláírt s beterjesztett vádlevélben kifogásolt passzusok szemléjét, az igen tisztelt főügyési helyettes úr beszédére akarok néhány megjegyzést tenni:

Átérve a főügyési helyettes úr beszédjére, az abban elmondotakra hosszasan nem akarok válaszolni. Nem akarok megjegyzést tenni arra sem, hogy a főügyész úr mentegetődzéskép felhozá, miszerint az eszlári izgalom lecsillapultával, meg fogja indítani a sajtópert a zsidó lapok ellen is. Bár csakugyan értésemre esett hogy a kir. ügyész úr asztalán két sajtóper bejelentése el van készítve, azzal a különbséggel, hogy ezek nem a zsidó lapok, hanem br Kaas Ivor és a „Függetlenség” ellen vannak. A kir. ügyész beszédéből is kivehető az a hibás felfogás, hogy ő a zsidófajt a felekezettől megkülönböztetni nem tudja. Nem tudja még azt sem, hogy nekünk csupán a zsidófajjal van dolgunk, csupán a zsidó népelemmel számolni valónk. Ezt a kir. ügyész úrtól rossz néven venni nem lehet, mert az bizonyos, hogy a zsidó vallás egyszersmind nemzeti vallás, mely úgy együtt jár a zsidósággal, mint a táncz a zenével. Zene nélkül tánczolni nem lehet ugyan, de táncz nélkül zenélni azért igen. A zsidó vallást nem említhetjük a nélkül, hogy vele a zsidó fajt is ne érintenék, de a zsidó fajról beszélhetünk úgy is, hogy annak a zsidó valláshoz semmi köze nincsen. Igaz ugyan, hogy a zsidó vallás szentesítését képezi a zsidóság erkölcsének, valamint erkölcstelenségeinek, szentesítését egyáltalán annak, a mi bennök zsidó, szemben velünk, keresztényekkel. Igaz továbbá, hogy a zsidó vallás, mely hiveinek idegenekkel szemben sok oly rosztat megenged, a mit maguk között elkövetni tilt, okozza azt, hogy gonoszságukat leginkább mi keresztények érezzük meg; tény az is, hogy a zsidó vallásban, mely követője előtt a keresztény asztalt utálatosnak jelenti ki s a ker. társaságot velük kerülteti, már magában is méltó ok rejlik az ellenük mindinkább nyilatkozni kezdő gyűlölségre; s igaz végre az is, hogy a zsidó vallásban, mely hiveit az isten választott népének állítja és belsőleg teljesen meg is győzi a felől, hogy ő a világnak legkitünőbb népe, rejlik alapja ama kirívó önmagasztalási hajlam s szegletes modornak is, mely ellenök mindenkit, ki velök érintkezik, ellenszenvvel, utálattal tölt el. De azért, hogy a zsidófajt gyűlöli a népség többsége, ez mégsem a vallás, hanem a faj elleni gyűlölet.

De a;t a másik állítását a kir. főügyési helyettes urnák, hogy a zsidóellenes mozgalom Németországból importáltatott hozzánk, ezt tőle, mint a magyar igazságügyi szervezet egyik szerepvivőjétől méltán lehet rossz néven venni. Mert ezzel nem kevesebbet mondott, mint hogy a mi ezredéves törvénykönyvünk, melynek majd minden lapján óvintézkedések foglaltatnak a zsidóság ellen, melyet az antisemitizmus követel, Németországból lett volna importálva.

Ha a zsidómozgalom importálva van, importálva lett ez nem mi általunk és nem Németországból, hanem importálva lett az első zsidó által, ki hazánk határait átlépte, s importálva lett Palesztinából.

Hogy Kálmán és szt. László korára vissza ne menjek, ott van a Rudolf király korabeli 1578: 2. t. ez. mely kimondja, hogy a zsidók, kik saját házzal bírnak, azokat rögtön elhagyják, közadót és minden egyéb terhet duplán fizessenek;

meg az 1647: 91. t. ez. – „, a zsidók, mint állampolgári jogokra

képtelenek, hűtelenek és teljesen lelkiismeretlenek, a révek bérlésétől eltiltatnak;

az 1741: 29. t. ez., mely azt mondja, hogy Horvát-, Dalmát- és Szlavonországból kihajtandók épen mint a cigányok stb stb

M. tisztelt esküdt urak! A beszédem folyamán tett fejtegetésekből is eléggé kiviláglik, hogy a zsidókérdés minő főfontosságú politikai, társadalmi és közgazdasági kérdés reánk nézve, s épen ezen oldaláról van az felfogva az inkriminált cikkben is, nem pedig a vallásfelekezetről, mint a vádlevél és az igen tisztelt főügyési h. úr tévesen hiszi.

Már pedig az ily főfontosságú, nemzetünk életérdekeit oly érzékenyen érintő politikai, társadalmi és közgazdasági kérdés legalább is szintoly joggal és szintoly szabadon vitattathatik meg a sajtóban, mint akármely más napirenden levő közkérdés. Ez a szabadság a mi alkotmányunknak, a mi tág korlátok közt mozgó politikai életünknek szükségyszerű követelménye.

És ha szabad a lapoknak szláv hecczvet, német hecczvet, román hecczvet inscenírozni, oly hangon, mely az illető nemzetiség s az ország lakossága igen nagy részének nemzeti érzületét a legmélyebben sértheti, s a kir. főügyész úr tudtomra még egyetlen egy lapot sem fogott sajtó - perbe ezekért a nemzetiségi hecczvekért, nem értem miért oly érzékeny ő akkor, a midőn egyszer már végre valahára a zsidóság felett is kritika gyakoroltatik?! Avagy a magyar embernek Magyarországon egyedül csak a zsidóság ellen nem szabad írni?

A németeket, szerbeket, románokat, tótokat s egyéb az országban lakó nemzetiségeket, kik e hazát évszázadokon át küllelenség ellen velünk együtt megvédték, kik - kivéve egy pár hazafiatlan agitátort - megelégednek azzal, ha az illető országrészekben, hol laknak, nyugton hagyják őket élvezni az alkotmányos élet, a béke áldásait s a kik nem jönnek nekünk magyaroknak a nyakunkra, hogy házaikból, telkeinkről kiűzzenek bennünket, hogy iparos és kereskedő osztályunkat irreális konkurencziájukkal, szédelgéseikkel kiszorítsák, tönkretégyék, s hogy őseinktől reánk maradt örökünkől kipöröljenek és kilicizáljanak bennünket: ezeket a nemzetiségeket szabad inzultálni a lapoknak, szabad ellenök izgatni: hanem mihelyt zsidókról van szó, akkor a kir. főügyész úr azonnal ideges rángásokba esik, s a hazájuk s nemzetük pusztulásán feljajduló magyar hazafiakat politikai perekkel zaklatja!?

A nemzetünk életérdekeinek védelmére kelt magyar hazafiak politikai perekkel lettek ugyan zaklatva a 30 as és 40-es években, a Bach-korszakban és a provisorium alatt, a mikor a szouverainitás Magyarországon nem a magyar nemzet, nem a magyar törvényhozás kezében volt: ezt igen könnyen lehetett érteni. De vájjon hogyan érthető az, hogy ma, a midőn névleg ebben az országban a magyar nemzet, a magyar parlament a szouverain, politikai üldözés céltablái azok, a kik a magyar nemzet létérdekeit az elhatalmasodott zsidóság ellen védelmezni merik!

A szouverainitás fogalmában az is benne van, hogy a szouverain nemzet érdeke minden más érdek ellenében érvényesüljön. De vájjon érvényesül-e a magyar nemzet érdeke a zsidó népével szemben? A mint e vádlevél előterjesztése s az eszlári bünper is tanúsítják, nem érvényesül.

Önökthől függ, mélyen tisztelt esküdt urak, döntenem ma a felett,

hogyan Magyarországon ma már tényleg a zsidó nép-e a souverain, vagy mi vagyunk azok?

E sajtóper az első politikai per a magyar állam ezer éves fennállása óta, a mely a koronkint elhatalmasodó zsidóság túlkapasait ostromozó magyar ember ellen valaha indítottatott.

Nyolcz és fél évszázadon át maga a törvényhozás, maguk a kormányok védtek a magyar nemzetet a zsidó pestis ellen: ma törvényhozás és kormány nemcsak hogy közönyösen és összedugott kezekkel nézik nemzetünknek a zsidók általi kifosztatását, tönkretételét, hanem még üldöztetni is engedik azon egyes, önmagukat Curtiusként feláldozó hazafiakat, a kik nemzetünket feltartóztatni akarják azon a szédítő lejtőn, a melyen őt a zsidóság mind mélyebbre taszítja.

S most még egyet, mélyen tisztelt esküdt uraim! A zsidókérdés napjainkban egy egyetemes világirodalmat teremtett, a legszabadabban fejtegettetik az Ausztriában, Német, Angol, Francia, Olasz, Orosz stb. országokban, sőt Amerikában is. S mégis, kivéve Ausztriát és Németországot, egyetlen egy műveit államban sem fordult még elő eset, még Oroszországban sem, hogy a zsidókérdés publicisztikai tárgyalása miatt valaki ellen a közzvádló sajtóperert indított volna. Németországban s Ausztriában volt néhány ily sajtóper; volt Berlinben, Drezdában, Bécsben; de még eddig valamennyi a vádlott felmentésével végződött.

Én nem hiszem, hogy Magyarország esküdtjei ne lennének legalább is szintoly szabadelvűek, mint például a bécsi esküdtök, kik a múlt évi október havában Holubek Ferenczet, ki pedig az antisemitizmusnak nem is vezérégyénisége mint Istóczy Győző képviselő úr, az ellene antisemitikus izgatás címén emelt vád alól egyhangúlag felmentették.

Én nem hiszem, hogy ezen, valamennyi műveit államban követett szabadelvű eljárás alól egyes-egyedül csak Magyarország esküdtjei tegyenek kivételt, s hogy ők konstatálják az ország és világ előtt azt, hogy a magyar nemzet a zsidóság előtt kapitulált, és hogy százados küzdelmek s fiai legiobbjai vérenek árán kivított souverainitását tényleg a zsidó népre ruházta át.

Kérem védenczem felmentését!

A közzvádlónak erre következett válasza után elnök a tárgyalást öt percze felfüggeszti. A szünet után szót emelt

Vadnay A n d o r védő: A királyi főügyészi helyettes úr által előadottak legnagyobb részt aprólékos elferdítések és bántalmazásokból állván, azokra bővebben reflektálni szükségesnek nem tartom. Különben is egész beszédében nincs egyetlen kifejezés, egyetlen állítás sem olyan, mi a komoly érvelés mérlegében bár egy szemernyi súlylyal is bírna. De igen is van mit megjegyeznem arra a kicsinylő hangra, melyen a kir. főügyészi helyettes úr a zsidókérdésről beszél, és van mit mondanom arra, hogy a kir. főügyészi helyettes úr. még „ma is;” a szomorú kiábrándulás ily előrehaladt stádiumán, a feltétlen és kivétlen emanczipációt, mint a magyar politikai nemzet, a magyar állam érdekkövetelményét rajzolja elénk, és ugyanekkor velünk szemben Deák Ferenczre hivatkozik.

Bizonyára feltűnt már a kir. főügyész urnák is, mert mindenkinek feltűnő, kinek e fölött elmélkedni ideje s alkalmja van, hogy zsidó sajtónk míglen a humanizmust, liberalizmust annyira hangoztatja, s e tekin-

tétben Deák és Eötvös nagy emlékére apellál, egy szóval sem emlegeti nemzetünk nagy megváltóját, Széchenyi Istvánt. – azt a Széchenyit, kihez észre, bölcseségre ezredéves múltunkban senki, honfírdemre is csak történelmünknek egy vagy két alakja mérhető, – azt a Széchenyit, M a haladás útját fel egész a reszpublikáig, századokra úgy elibénk mérte, hogy valahányszor arról letévedünk, bánkódva, pirulva kell reá ismét visszatérnünk.

Am tudja azt Falk Miksa és tudják vele együtt mindazok, akik nemzeti génuszunk ezen félisteni tüneményét közelről ismerték, hogy az ő, fajunkért aggódó nagy lelke a zsidó emancipáció eszméjével kibékülni soha nem tudott, és ha ő Döblingben korábban el nem vérzik értünk, mintsem a 67-iki kiegyezés létrejött, a zsidóság hatalmi állása jelenleg nálunk tán egészen más, sokkal csekélyebb volna a mainál. Tudja azt a zsidó sajtó, hogy Széchenyi a hebehurgya emancipációt nemcsak nagyelőre elítélte s minden alkalommal ki is gúnyolta, de kiterjedt uradalmában soha zsidó regálebérlőt meg nem túrt; tudják azt is, hogy már 1839-ben csak annyit mondott az akkori árvízkönyvben az emancipációról jeremiási hangon lamentáló lágy szívű Eötvösnek, hogy „hát minket, ha mi emancipáljuk a zsidókat, ki emancipál majd a zsidóság alól?” Azért hanyagolja el tehát a zsidó sajtó, Deák folytonos emlegetése mellett, Széchenyi halhatatlan emlékének ápolását, mert Széchenyi tekintélyét zsidó érdekek istápolására felhasználni nem lehet

Én is tisztetem, nemcsak a zsidó sajtó, Deákat. Imádatlalt borulok le nagy emléke előtt és pedig nemcsak azért, amiért sokan mások; én azontúl azt a mérhetlen érdemet tisztetem ő benne, hogy azt a főfő kincset, mi egy nemzet emelkedésének a legbizonyosabb efficiense: a király és nemzet közti bizalmat, valahányszor ezt a bosszúpolitika eljártszotta, az ő nagy elméje, őszinte becsületessége és páratlan mérséklete mindannyiszor visszaszerzé nekünk. Nap vala ő hazánk egén, melynek áldást osztó melegét késő maradékaink is érezni fogják.

De, mélyen tisztelt esküdtszék, amint a nap nincsen foltok nélkül, úgy Deák pályájának is vannak homályosabb részei, bár ezek érdeméből mitsem vonnak le: – neki is voltak végtetes tévedései.

Tudom, hogy nincs még ideje így beszélni nagy halottunkról; de mivel ez speczificze tárgyunkhoz tartozik, bocsánatot kell kérnem, hogy én az elől ki nem térhetek.

Az 1867-iki alkotmány, reménytelen jövő és 18 évi halálküzdelem után visszaadván nemzeti életünknek három század óta soha nem birt erejét, e mámorosító öröm órájában a kormányférfiak optimizmusától és a külföldi sajtó önző marasztalásától megtévesztve, parlamentünk akkori vezére: Deák Ferencz volt az, aki improvizálni segítette azt a törvényt, mely nagyobb veszélylyel fenyegeti nemzetünket az európai mártir-életünkben reánk szakadt mindenféle veszélynél: – a feltétlen zsidó-eniancipáció törvényét.

De bár fogy azóta népünk és hazája pusztul, az ég malasztja elhagyni bennünket nem kívánt. Rendelt a vulkán felett nyugodt, sőt „derült” álomban szunnyadó képviselőházba egy providenciális férfit, ki immár 9 éve meg nem szűnik, az elébb kaczagó, ma már a számok súlya alatt inkább sírni kívánó ház előtt Cassandraként jelezni a veszélyt. Mert a számok, tisztelt esküdt uraim, a legmeggyőzőbb szóno-

kok. Ezek ellen hiábavaló az ellenérvek rosszakaratú elferdítése; ezekkel szemben elnémul az ostoba gúny, és meghúzza magát a fitymáló negéd. 1880-ban 106.000 földtulajdonossal, 24.000 bérlővel és 4000 gazdatisztalattal találtatt Magyarországon kevesebb, mint 1870-ben.

Bizony e számok súlya alatt inkább lehetne sírni, mint nevetni, mert a birtok legnagyobb része azok kezére szállt, a kik nem képesek, a kiknek érdekekben sincs magyarrá lenni.

Parlamentí alkotmány mellett két mód van az elhibázott törvényt kijavítani: a petíció és a többségnyerés a sajtó világító fénye segítségével.

Ismerik önök a petíció sorsát, ismerik a tapolczai indokolt kérényét, mely a törvénynek nem is eltörlését, csak módosítását kérte.

Nincs hát egyéb hátra, mint a sajtó, ez az egyetlenegy fegyver.

De mikor a zsidó sajtó nemcsak minket, kijelölt czéltábláit, hanem az egész magyar fajt büntetlenül piszkolja; mikor Bródy Zsigmond zsidónak a lapja újra és újra hirdeti, hogy a magyar középosztály megszűnt értelmiség lenni ebben az országban (mozgás); tehát takarodjék ki a hivatalokból s engedje át azokat az új értelmiségnek, az új elemeknek (t. i. a zsidóknak), akkor önök mélyen t. esküdt uraim, nem fogják elítélni a nemzetünk védelmére emelt szabad szóért közéletünk nagy alakját és bajnokát, Istóczy Győzöt. (Mozgás.) Én, t. esküdt urak, sem ügyvéd, sem a politikai viták embere nem vagyok, gondolatmenetek elcsavarásához, hamis konklúziók levezetéséhez nem értek; de azt tisztán látom és hímezetlenül kimondom, hogy a kir. főügyész úr azon felszólítása, hogy mi keresztények és magyarok magunk ítéljük el Istóczy Győzöt. ép olyan, mintha valaki a sötétben bolyongót arra szólítaná fel, hogy a lépteit vezérlő világító szövétneket önmaga föltsa ki. Teljes lelki nyugalommal várom az önök bölcs ítéletét védenczem fölött.

Ezen kitűnő viszonzulás után szót emel

Istóczy Győzö: Tek. törvényszék!" Mélyen tisztelt esküdt urak! – Védöm, jeles védbeszédében és viszonzulásában, a melyeknek tartalmával én teljesen egyetértek, kifejtette azon fő momentumokat, a melyek a jelen ügy elbírálásánál tekintetbe veendőek.

Én tehát nem fogok a magam részéről itt a zsidókérdés és az antisemitizmus további taglalásába ereszkedni.

Tekintve azonban azt, hogy ezen kérdések fölszínrevetésében és továbbvitelében a körülmények nekem meglehetősen kiváló, de e mellett terhes szerepet adtak, – amely szerepet, őszintén szólva, bizony szívesen átengedtem volna bárki másnak, – úgy hiszem, nekem nemcsak jogom, de szemben az ellenem emelt váddal, egyszersmind úgy a nagy közönség mint önmagam iránti kötelességem is, oly dolgok fölött is – habár csak nagyjában – nyilatkoznom, amely dolgokról más körülmények közöttán hallgattam volna.

Engem, mélyen tisztelt esküdt urak, nem vezetett s nem vezet se vallási gyűlölet, se hiúság, se szereplési viszketeg, se a külföld majmolása, se bosszúvágy, – a miket annyiszor szememre hánytak – azon eljárásomban, a melyet én a zsidókérdésben követtem és követek. A mi engem vezérel, ez az, hogy a zsidókkal tett saját élettapasztalataimat a közjó, hazám és nemzetem érdekében gyümölcsözővé tehessem.

Ha visszatekintek az általam kiállott megpróbáltatásokra, de egyszers-

mind azon vívmányokra is, melyeket a nyilvános életben elértem annyi nehézségek közepette, annyi akadályok daczára: az események fejlődését látva, mindinkább világos lesz előttem az, hogy én azon szerepre, a melyet ma már méltán büszkeségemnek tarthatok hogy viszek, régtől fogva praeparálva lettem.

Igaz, ez az előkészítés egyenlő volt úgyszólván a keréketöréssel; de hát, daczára ezen hosszú éveken át tartott keréketörésnek, amint méltóztatnak látni, szerencsésen itt állok, s nem érzem épenséggel valami rosszul magamat.

És hát kik azok, a kik engem azon szerepre, a melyet viszek, ekkép praeparáltak? Maguk a zsidók.

S engemet, ki a zsidó lelketlenség, a zsidó ármány, a zsidó bosszúvágy kiszemelt áldozata voltam, engemet, az egyszer kiszemelt áldozatát karmaiból többé ki nem eresztteni szokott zsidóság ma ide állítatott, hogy azt a munkát, a melyet ő maga rajtam végrehajtani nem volt képes: önökkel, mélyen tisztelt esküdt urak, végeztesse el.

Itt volna most a legjobb alkalom, bosszút állanom sok oly dologért, a mely rajtam elkövettetett; meghurcolni a nyilvánosság előtt több, tekintélyt élvező egyén nevét, a kik ellenem a zsidóság eszközeiül engedték felhasználni magukat, s kik közül néhányan, az „Odisse quem laeseris” vagyis „Gyűlölni azt, a kit megsértettél” pszichologiai elvénél fogva még ma is lesik az alkalmat, hogy a zsidósággal való nyílt küzdelemben, ha lehet, újabb nehézségeket csináljanak nekem, s a kik nem tudják megbocsátani nekem azt, hogy az ellenem velük szövetekezett zsidóság érdekében annak idején az én nyakamat kitekerni nem tudták.

De mivel azon drámának szereplői közül, a mely dráma a lapok által néhány évvel ezelőtt is szellőztetett baltavári ügy név alatt ismertes, a legtöbb szereplő részint már nincs az élők között, a halottak nyugalma pedig zavarni nem akarom; – részint már rég letették az ellenem emelt fegyvert, a fegyvert lerakott ellenség pedig kíméletet igényel; – részint pedig eléggé megbűnhődtek már tettükért; – a szereplők közül pedig azok, a kik jönnek látják irányomban még ma is az „Odisse quem laeseris” elvét alkalmazni, szükség esetén majd más téren is szemben fognak találni engem: – én ezen, a zsidókérdésnek egész dimenzióiban való megértésére nézve oly tanulságos baltavári ügyet, mely a zsidókérdésben vallott elveimet oly drasztikus illusztrációval lenne képes ellátni, itt részleteiben fejtegetni nem fogom, annál kevésbé, mert hisz nekem ezen szomorú ügyben az események oly fényes szatiz-fakcziót adtak, a minőnél eklatánsabbat magam sem kívánhattam.

Ugyanazért nem fogom itt részletezni azt, miként kompromittált engem, mint kiküldött törvényszéki bírót ezelőtt tizenhárom évvel, 1870-ben, a baltavári uradalom elárverezésénél egy dúsgazdag zsidó család tagja azzal, hogy mint árverező, engem, az árverést teljesítő bírót rászedve, saját neve helyett és saját nevéképen távollevő atyja nevét mondotta be, s aztán atyja azon az alapon, hogy én fiától a meghatalmazást nem kértem elő, az árverést megsemmisítette; – miként kísérletté meg a bécsi haute finance egy tagja engem pénzzel lekenyerezni azzal a célzattal, hogy én mint bíró semleges szerepet vigyek ez ügyben; – s miután én a kínált pénzösszeget visszautasítottam, miként indították meg a zsidók a hadjáratot az én tönkretételemre; – a megsemmi-

sítési eljárás folyamán egy ügyvéd miként mondott be jegyzőkönyvbe, saját fülem hallatára, az én eljárásomra vonatkozólag, olyan valótlan állításokat, a melyeknek alapján az árverés megsemmisíthető volt, s a meghatalmazás hiányának indokából tényleg meg is semmisítették; miáltal a hitelezők, miután az uradalom az újabb árverésen tetemesen olcsóbban adatott el, mintegy hatvanezer forintnyi kárt szenvedtek; – s amidőn én ezen ügyvédet kvalifikálhatlan eljárása miatt nyomban kérdőre vontam, s megmagyaráztam neki, hogy ezzel ő engem szerencsétlenségbe dönt, miként veregette meg ő a vállamat, azzal vigasztalva engem, hogy: Majd betábláztatjuk a kárt Dömötörire!” t. i. az én családom birtokára; s a midőn én erre felpattantam, hogy hogyan mondhat be ő jegyzőkönyvbe merőben valótlan dolgokat, miként vágta oda nekem ezen, az én bírói hitelemet megrendített ügyvéd a következő szavakat: „Én azt mondom be, a mit nekem tetszik; ülnök úr se ingem, se gallérom!” – miként hozott ellenem ördög és pokol mozgásba a szombathelyi s a vas- és zalamegyei zsidóság által akkor, a midőn az árverező zsidó ellen a csalási bűnper folyamatba tétetett; – miként állított ellenem, a rendkívüli ügyes számítással és körültekintéssel kiszemelt védőügyvéd hamis zsidó tanúkat, a kiknek vallomásai alapján – daczára annak, hogy az árverés megsemmisítését valótlan bemondásaival lehetővé tett s imént említett ügyvéd a csalási bűnper folyamán mint tanú hit alatt kihallgattatván, szinte mellettem tanúskodott, visszavonva korábbi valótlan ügyvédi bemondásait, – mondom, a mely hamis zsidó tanúk vallomásai alapján, az egyik bíróság ítéletével, 1874. februárban a vádlott zsidó csakugyan teljesen felmentve, az Ítélet indokolásában az árverés megsemmisítésének, s így a hatvanezer forintnyi kárnak okozása én reám hárítva, s ezzel a vagyoni felelősség reám kimondva lett; noha én se fegyelmi eljárás alatt nem állottam, se ezen bűnperben egyáltalán semmiféle minőségben se szerepeltem, és soha kihallgatva sem lettem; a mely sine me de me hozott és az én megsemmisítesemet célzott ítélet által teremtett súlyos helyzetemből, a melynek emléke, míg csak élek, kísérni fog engemet, 1874. május elején a kir. Curia egyhangú ítélete mentett ki engem, a mely az árverező zsidót a rajtam mint bírón elkövetett csalásban bűnösnek kimondván, az összes károk megtérítésében elmarasztalta, s így az én bírói reputációm is helyreállította; – miként jöttem én reá, mint akkor még hallgatásra kárhoztatott képviselő arra, hogy az én zsidóim ügyének főintézői voltaképen itt Budapesten hírneves zsidó politikusok, a kik az egész ország zsidóságára nézve mintegy a Gondviselés szerepét játsszák; s ennek folytán miként lettem volna én már ezelőtt tíz évvel feljogosítva azon jelenet előidézésére, a mely tavaly június 9-kén a képviselőház folyosóján és könyvtári helyiségében lejátszódott; – miként fondorkodtak ellenem a zsidók és érdekűrsaik azért, hogy abban a perben az én nyakamat kitekerniök nem sikerült; – miként taszítottak engem ezen, ellenem éveken át szőtt zsidó ármányok egyik bonyodalomból a másikba, egyik kényszerhelyzetből a másikba; – s miként kényszerültem én az időben vagyonom nagy részét elfecsérelni a végből, hogy ezen zsidó ármányok vagyoni s társadalmi existenciámat meg ne semmisíthessék.

Ismétlem, mindezeket nem fogom itt részletezni; hanem az elmondottakkal csak jelezni akartam azt, hogy engem se vallási gyűlölség, se

hiúság, se szereplési viszketeg, se a külföld majmolása nem vezet eljárásban.

De nem vezérel engem a bosszúvágy se eljárásomban; mert hisz én eléggé megboszulva lettem azon szerencsétlen zsidó család szomorú sorsa által, a mely sorsot ez tán az én családomnak szánta ugyan, de a végzet másképp intézkedett.

Én már régen elvégeztem személyes ügyemet a belém kötött zsidókkal és az ő ügyüket szokás szerint magáévá tett zsidó ligával.

Hanem elvégezvén velük ezen személyes ügyemet, azt a kérdést vetettem fel magamnak, hogy ha én velem, a ki felsőbb kiképzetésben részesültem, s értelem dolgában estem a fejem lágyára; – ha én velem, ki mint egy relatíve vagyonos család tagjának volt mivel va banque-ot játszom zsidóim eszeveszett va banque játékaival szemben, — ha én velem, a ki hivatalos s később országgyűlési képviselői állásomnál fogva meglehetősen tekintélyes társadalmi pozíciót foglaltam el; — s ha én velem, a ki zsidónak soha egy árva krajczárral se tartoztam, s hála isten nem is tartozom: – a zsidók azokat voltak képesek véghezvinni, a miket velem tényleg véghezvittek: hát társadalmunk azon osztályainál, a hol ezen előnyös tényezők és állapotok többé-kevésbé hiányoznak, mire nem képes a zsidóság?!

Egy titkos világ tárult fel előttem, a mely a semitizmusnak a védtelen nem-zsidó lakosság ellen folytatott kegyetlen aknaharczát egész rideg valóságában s óriási dimenzióiban tüntette föl szemeim előtt, a mely aknaharczban a nem-zsidó lakosságnak mulhatlanul elpusztulnia kellett. S én elhatároztam, hogy a győzelmét immár az egész vonalon biztosnak hitt semitizmusnak „Megállj!”-t kiáltani fogok.

És daczára annak, hogy éveken át a dőre nevetgélés s a képviselőházi u. n. „derültség”, a silány gúny s a bolondnak-deklarálás volt osztályrészem: én nem tágítottam, hanem haladtam a magam utján; s ma már meglegeződéssel mutathatok arra, hogy az a felismerés, a mely kezdetben csak az én sajátom volt, ma már – a kedvező körülmények behatása alatt – honfitársaim túlnyomó többségének meggyőződésévé vált.

Olyan satisfakció mint énnekem adatott, kevés embernek jutott osztályrészül. Ha ambíciózus ember lettem volna, ambícióm teljesebb ki-elégítést nem nyerhetett volna. S azért én is elmondhatom Shakespeare-rel: „Köszönöm zsidó, hogy erre megtanítál!”

És most tek. törvényszék és mélyen tisztelt esküdt urak, a ki azt hiszi, hogy az enyémekekhez hasonló körülmények közé helyezve, elég lelki erővel, elég erős idegzettel s hozzá elég szerencsével bírt volna arra nézve, hogy legyőzze mindazon nehézségeket, a melyeket nekem legyőzőm kellett; – a ki azt hiszi, hogy túlélte volna mindazokat, a miket engem életemben a zsidók keresztülhajsoltak; – s a ki azt hiszi, hogy mindezek után mégsem vallaná azokat az elveket, a melyet én vallok, s nem követte volna s nem követné azt az eljárást, a melyet én követek:

– az vessen követ én reám!

Elnök erre összegezi a vád és védelem főbb indokait, mire az esküdtszék visszavonul. Rövid $\frac{1}{4}$ órai tanácskozás után kimondja a határozatot, mely következő:

Arra a kérdésre, foglaltatik-e az inkriminált cikkben vallásfelekezet elleni izgatás? 3 i g e n , 9 n e m .

Szerzője-e Istóczy Győző az inkriminált cikknek? – 12 nem.

Az ő felelős szerkesztésében jelent-e meg a cikk? – 12 igen.

Vétkes-e Istóczy Győző a cikk közlése által a vallásfelekezeti elleni izgatásban? – 2 igen, 10 nem.

Mire a törvényszék is felmenti vádlottat, s a közbíró 60 forint perces 121 forint eljárási költségben marasztalja el.

Köz bíró semmisségi panaszt jelent be.

3¼ órakor a közbíró Istóczyt lelkesen éltetve távozik a teremből.

Miután a közbíró, a szóval bejelentett semmisségi panaszt a törvényes határidő alatt írásban nem nyújtotta be, az esküdtsek felmentő ítélete jogerejűvé vált.

Istóczy Győző, felmentetése alkalmából nagyszámú üdvözlő távsüggönyt és levelet vett úgy a külföldről mint az országból, mint Bécsből, Iglauból, Berlinből, Münchenből, Mainzban, a rumi kerületből, Karczagról, Beszterczéről, Dombóvárról, Pozsonyból, Szeiczről, Tokajból, Liptó-Szent-Miklósról, Szent-Benedekről, Sopronból, Békés-Gyuláról, Balatonfüredről, Szepes-Bélaról, Ungvárról, Bonyhádról, Kis-Zomborból sat.

ידי אור

Jehi or! – Legyen világosság!

VII.

A Talmud elvei a gyakorlatban.

Nincs és nem volt a világ színpadán népfaj, melyet a történelem, a nemzetek tapasztalata, minden pontban megegyező ítélete, oly egyetértőleg megbélyegzett volna, mint a zsidóság. Minél nagyobb valamely nemzetnél a romlottság, az erkölcsi pusztulás; minél inkább elaljasodik valamely nép, annál bujábban tenyészik sorvadó testén a parazita zsidóság. Az erkölcsi tisztatlanság melegágya minden rosznak, melegágya a zsidóságnak. – Ily helyeken talál a zsidó otthonra, jó barátokra; ily helyen terjesztheti a zsidó erjesztő hatását környezetére: rombolva erkölcsöt, jogot, igazságot, vagyont és életet; ily helyen szórhatja hajmeresztő átkait, káromlásait, itt működhetik sikerrel céljai, elvei kiküzdésére. A zsidóság száma valamely országban hőmérője a nemzet életrealitásának, erkölcsi állapotának és jólétének: sok zsidó = pusztulás, romlás; kevés zsidó = életrealitás, erkölcs, jólét és gazdagság.

Csak két népfajra sűtő rá a világ ítélete ama bélyeget, mely szerint nevével jellemét is kifejezi: *zigány* és *zsidó*. Hogy melyik név mit jelent? azt mindenki tudja. Alig néhány éve történt Mexikóban, hogy két fél vita közben egymásnak gúnyneveket adott; az egyik mohamedánnak nevezte a másikat, mire ez dühbe jövén, ellenfelét zsidónak csúfolta. A vitázó fél ezt oly sértésnek tekinté, hogy rögtön bepa-

naszlá a gúnyolódót. A „szabadelvű” bíróság ugyan nem akart sértestet látni a dologban elejénte; azonban a sértett fél ügyvéde megmagyarázta az illető uraknak, miszerint zsidónak nem szokás gúnyolni becsületes embert; mert az a név „*a közhasználatban*” hazugot, csalót stb. jelent. A rágalmazót elmarasztalták.

Voltak írók, kik erősen vitatták a zsidók és cigányok rokon voltát azon tapasztalás alapján, hogy e két néptöredék sok hasonló jellemvonást tüntet fel. Egyik is, másik is (értve itt a nomád „oláh-cigányokat) hazátlan, kóborló életet folytat; egyik is másik is dologtalan, renyhe parazita; egyik is meg a másik is kártyavetés, álomfejtés, kuruzslás, hazugság, csalás és szédelgés által tengeti életét; alatomos, hízelgő, alkalmilag kegyetlen, vérengző, különben gyáva stb. – Ma már tudjuk, hogy a cigányok nem zsidók, de 200 év előtt, midőn amazokat egyiptomiaknak tárták, könnyen jöhettek ily következtetésre.

Ha meggondoljuk ama képtelen gögöt és dölyföt, melylyel a zsidó minden más emberi lényt *resá*-nak (istentelen) tart; vagy Don Joseph Aben Jakhía ezen tanát: ...Mivel e romlandó világ bálványozókból áll, *a kik elvesznek*; de az örökké tartó világ Izraelé, mert *ezeknek* (zsidóknak) *örök és halhatatlan lelkük van*; . . . és még a köztük (a zsidók között) levő hiúk is nyernek bizonyos testi, anyagi javakat Eden kertjéből, sőt még a szellemi öröklétből is; és ez anyagi javak is... bizonyítják... hogy ők a Legmagasabbnak *fiai*; és ekkor fogja látni az egész világ, és a világ összes lakossága *saját eszeveszettségét* kezdettől, és *Izrael kitűnő voltát*, stb.”, világossá lesz előttünk a zsidóság egész magatartása. Ama böszült átkok, isten-kisértő káromlások, szitkok, rágalmak, melyek közül néhányat láttunk, csak arról tanuskodnak, hogy szívük telve van e gonoszszággal. A hol pedig ily undokságok fészkelnek, onnét egyebet mint bünt nem várhatunk. Onnét ömlik és zúdul először is legátalánosabb és legkevésbé föltűnő jellemző tulajdonuk a *hazugság* és *tettetés* minden hozzátartozó származékaikkal mint: *eltagadás, ráfogás, hízelgés* s más e féle.

Hálásabb, dúsabb mező alig nyílhatik író számára, mint a zsidó erkölcstelenségek és bűnök tágas tere. Az utóbbi 2-300 év bámulatos gazdag irodalmat teremtett ez irányban, pedig a zsidók akkor még természetes nyügeik között valának; míg ma előzőnlék az egész ker. társadalmat, ezerszeresen gazdagítván tapasztalatainkat, és mégsem igen találunk vállalkozókat, kik e dus tapasztalatot kizsákmányolni igyekeznének. Oka az, hogy a nyügök a zsidók kezeiről a keresztényekéire származtak át. – Következő czikkeinkben ennél fogva mi fogjuk a tapasztalás e gazdag kincseit föltárni, egyenkint szedvén elő belőlük a zsidó jellem gyöngyeit. Álljon itt mindjárt első helyen a zsidók általános ismert bűne

A hazugság, tettetés és hasonfélék.

A hazugság egyike ama bűnöknek, melyekért még az utolsó cigány is pirul ha rábizonyítják. A hazugság anyja a tettetésnek, csalásnak, szédelgésnek, sikkasztásnak, tolvajságnak, ez pedig a rablásnak, gyilkosságnak, hazaárulásnak és minden gonoszságnak. Valóban, a hazug kész tolvaj, a tolvaj pedig mindenkor hazug.

Kívánja valaki tőlem, hogy fölhalmozzam a köznapi tapasztalat példáit arra, hogy mily mérvben gyakorolják a zsidók a hazudást és ámitást? Ennyire én vállalkozni nem merek mai viszonyaim között; van azonban a *12 röpiratnak* nem egy jó tollú munkatársa, azokat kérem fel e hálás szerepre, mit könnyen megoldhatnak, ha minden egyes zsidó-lap híreit kimetélik, ismerős zsidai hazugságait – a mennyire győzik – följegyzik, följegyeztetik; egy hónap alatt leend rengeteg encyclopaediájuk. Magam addig másutt böngészgetek: *a zsidók könyveiben*, melyek csak úgy hemzsegnek a hazugságtól, ferdítéstől mint akár egy börze-zsidó szája. – Figyeld meg a zsidót, mikor ronda boltjában *t'filin*-ekkel fején és karjain, hebretyöli reggeli imáját, amint egy ker. lép be hozzá vásárolni, az ima daczára megered a hazugság szájában, párosulva csalással és rászedéssel. A zsidó sajtó nem egyéb hazugság-gyárnál. Sokszor bámul el az ember, midőn tapasztalja, hogy a zsidó pirulás nélkül mondja ki a legvastagabb hazugságot is; egész komolyan tagad el kétségtelen, tapintható tényeket; mond el soha meg nem történt dolgokat; fog rá keresztényekre aljas vádakat; kohol másokra botrányokat, aljas rágalmakat; szóval nyugodt lelkiismerettel hazudik, szed rá, ültet fel, rágalmaz, gáncsol és hajhássza a legrútább botrányokat, gyanúsításokat. A zsidó előtt itt sincs korlát, mint semmi egyéb gonoszságban. Ez oly tény, melyet senki sem vonhat kétségbe.

Ugyan honnét lehet ez elfásult gonoszság? – talán a Talm... Dehogy! – Az igaz, hogy van a Talmudban 3 vagy 4 nagyon botrányos hely ide vonatkozólag, de hisz a Talmudot is zsidók írták; e szerint *a hazudásra kész hajlam vérükben van*. A Talmud és egyéb zsidó könyvek e hajlam kifolyását képezik, és így közvetlenül csak ápolják és tovább fejlesztik a hazugságot. – Különösen kitűnik e tekintetben egy erkölcsi olvasmányul szolgáló könyvük, melynek egész címe ez: **צ'אִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן** = *cz'éno úr'éno b'nosz Gz'ij-jon* (menjete ki és nézzétek Cz'ijjon leányai. Énekek éneke III 11.) vagy zsidósan: Czennorena. Szerzője valami **ר' יַעֲקֹב בֶּן יִצְחָק** = *rabbi Jáekof ben Jiczkhák*, német zsidó. E könyv eredetileg sz. írásmagyarázat, azonban elhagyva az írás szövegét, mint erkölcsi olvasmány van elterjedve, írva levén zsidó-német nyelven rabbinikus betűkkel, melyek igen különböznek a közönséges khald betűktől.

Telve van e könyv a legképtelenebb hazugságokkal, sőt valódi istentelenségekkel. Lássunk egy példát. „Es sein Fisch – mondja az illető könyv első lapjai egyikén, – die sein viel hundert M eil gross... es sagt Rabba Sohn'Channa das Meer hat ausgeworfen ein grossen Fisch, da haben 60 Statt gessen darvon, und 60 Statt die haben sich eingesaltzen davon zu essen, und von einem Aug ist worden dreihundert Mass Öl und Schmalz. Und da das Jahr herum war, kam ich wieder daselbst hin, da man hat gesegt aus die Bein deselbigen Fisch grosse Baleken zu bauen in der selbigen Statt. Und noch mehr sagt derselbige Halha Sohn Ghamma, mier kamen einmal mitten in dem יָם (= *jám*, tenger), da haben mier gesehen einen grossen Fisch, und sein Rucken war ihm drüber gangen über die Wasser und Sand war auf seinem Rucken. Mier gingen aus den Schiff auf denselbigen Fisch, mier gedachten es war ein Berg, und legten Feur drauf an zu kochen. Als nun das Feur gross war, und der Fisch fühlt das Feur, da kehrt sich der Fisch herum, und wer das Schiff nit nahent gewesen bei den Fisch, mier wern alle dertruncken.” Azaz: „Rabba, Channa fia mondja: vannak halak, melyek több száz mértföld hosszúak. Mondja továbbá, hogy a tenger kivetett egy ily nagy halat, melyből 60 város jól lakék, más 60 pedig beszózott magának húsból. Egyik szeméből 300 pint olaj és zsír került ki. Alig egy év múlva ismét oda vetődtem; ekkor fűrészeltek ama hal csontjaiból nagy gerendákat, hogy belőlük ama városban építsenek. Sőt még többet is mond ugyanazon Rabba, Channa fia: egykor a tengerek közepére jutván, szemünkbe egy nagy hal ötlék, melynek homokkal borított háta magasan állott ki a vízből. Mi a hajóból a hegynek vélt hal hátára szállánk ki, és főzni akarván, tüzet rakánk. Amint a tűz erősebben kezd vala égni, a hal oldalt fordult; s akkor, ha a hajónk szerencsénkre nincs közel a hal mellett: mindannyian a tengerbe fülünk.” – Bárcsak megtörtént volna! – hazug zsidaja!

A Báva Bathrá-ban arra tanítják a zsidókat rabbinusaik, hogy ha esetleg azt kérdeznék a hitetlenek, hogy mi volt Ábrahám anyjának a neve, nem kell megmondani az igazat (amit különben maguk sem tudnak; hanem itt אַמְתַּלַּי = *Emthalaj*-nak nevezik, hogy egy más hasonló nőnévvel összezavarják), hanem mást kell mondani.

Jó volna még hacsak ennyi volna az egész! Sokkal gonoszabb dolgokat tartalmaz ennél a Talmud több könyve, ilyenek a Jevamosz (mint előbbi cikkeinkből tudhatni, tartozik a III. Szeder, a Násimhoz, s ennek első könyve); a Báva Meczia a IV, Szeder, Nezikin 2-ik könyve) és a Báva Bathra (u. azon szeder 3-ik k. lásd a „12 röpirat” májusi füzetének 7-10 lapját) Eme könyvekben már egyenesen tanítják a rabbinusok a *hazudás szalad voltát*, ha az béke

kedvéért történik. A mondottuk Jevammosz könyv egyik lapján (amsterdami Talmud Bavli. Jevammosz könyv, fol. 65. 6=65-ik levél hátán a ב -ben, azaz Misnában) ily tétel olvasható: „Monda Éla rabbi, Eliezer rabbi Simon fiának nevében: Szabad az embernek szavát *megmásítani* (elváltoztatni, úgy hogy az ember egyet gondol és mást mond, vagyis hazudik; khaldul שנה = *sána*), ha az a béke kedvéért történik. Mondva van (Genes. L. 16-17 Jákob fiáról, hogy noha atyjuk már meghalt, József fivérüknek így szólanak): atyád parancsolta, stb. így fogjátok mondani Józsefnek, bocsásd meg most kérlek stb. (pedig ezt nem látjuk az Írásban, mintha Jákob csakugyan mondotta volna.) Továbbá Náthán rabbi (nemcsak azt állítá, hogy ez t. i. a hazudás, szabad, hanem még) azt is monda, hogy *az jó cselekmény* (Sam. I.k. XVI. f. mondva van, hogy nem mert Sámuel király-keresésre menő, hanem így szól): Hogyan mennék? Hisz ha ezt Saul meghallja, agyonüt! (Erre az úristen maga tanítá meg őt színlelésre). Ismael rabbi akadémiájából ismert tan: Oly fontos tekintet a béke, (hogy meg nem zavarásának kedvéért úgy találjuk,) hogy *Isten maga is megváltoztatá beszédét*. (Ördögi zsidó nyelv!) Mert (Genes. XVIII. 12. Sára nem hitte, hogy anyává lehet, mondván): Hisz az én uram már koros. (Az úr e szavakat Ábrahámnak így monda el): Hisz már én megvénültem.”

Hallott-e már a világ valaha ily ördögi gonoszságot?! Soha, még a legutolsó pogányok és vademberek sem örültek meg annyira, hogy akár fa-istenüket is hazugról vádolni merészeljék! Hogy is volna hát bűn hazudni, mikor még a Jehova is hazudik?! És ilyen tanokat valló nép uralg a közvéleményen; ilyen tanokat valló emberek Magyarországon törvényhozók, hírlapírók; ilyeneket tesznek képviselőkké, bárókká, nemesekké, bírökká, ügyvédekké, orvosokká, tanárokká! –Vegyen erről tudomást a magyar parlament, vegyenek tudomást a kormány, az eszlári gyilkosok védői és vádolói; vegyen tudomást a nemzet; mert ennél erkölcstelenebb, gonoszabb, államellenesebb tant még soha senki sem hallott. Vegyenek e tanokról tudomást a hírlapok, általuk a nép, hogy *legyen világosság!*

Avellanus.

A „L'Antisémitique” című francia lap.

Egyik közelebbi számunkban pár szóval megemlékeztünk már a Franciaországban Montdidier-ben megjelenő „L'Antisémitique”

czímű francia lapról, a melynek jelszava: „Le juif, voila l'ennemi!” (A zsidó az ellenség!)

E lapnak már 7-ik száma fekszik előttünk, s a haladás, mely benne tapasztalható, számról számra nagyobb lesz. Legutóbbi (július 7-ki) számában már jelzi a francia „Ligue antisémite” (antise-mita liga) alakulását Parisban, a mely, tekintve az erélyes francia jellemet, remélhetőleg hamar kinövi magát egy oly központi egyletté, a mely körül mi magyarok is, a kikről a nevezett lap igen rokonszenvesen nyilatkozik, szívesen sorakozni fogunk.

A lap körülményesen foglalkozik „a tiszta eszlári dráma „-val is, melyről azt mondja, hogy ez Magyarországot a napirendre hozta (a mis la Hongrie à l'ordre du jour); diadallal regisztrálja Istóczy Győző képviselőnek felmentetését a sajtóügyben; számos francia lapnak a „L'Antisémitique” megjelenését rokonszenvesen jelző közleményét hozza, a mely lapok egyike: a „La Gazette des Campagnes” azt mondja egyebek közt róla, hogy az új lap „a célból lett alapítva, hogy a franciaországi zsidók ellen küzdjön, s ekkép kezét nyújtsa a németeknek és a magyaroknak, a kik az antisemita pártot létrehozták”; – keményen ostromolja a zsidó kezekben levő párisi sajtót és az elzsidósodott szabadkőműveseket: – szóval a lap igen harcziás szellemben van tartva.

Jeles vezércikkeiből mutatványul itt közöljük a június 23-ki 4-ik számban olvashatót, a mely így szól:

Ez nem tarthat i g y t o v á b b !

Az első emberi törvény a társadalmakra nézve úgy mint az egyé-
nekre nézve, az önfentartás törvénye. Akkor tehát, midőn egy nemzet megtámadva érzi magát valamely parazitismus által, a legerélyesebb eszközökkel kell védenie magát, hogy elkerülje először a vérszegénységet s aztán az elfenésedést.

A fereg, a mely egy évszázad óta vén Európánk földén bámulatos módon fejlődött ki, a z s i d ó s á g. Ez az a millió szívó csápokkal bíró polyp, a mely s o h a s e m a s s i m i l á l ó d i k (Ezt F r a n c z i a o r s z á g b a n mondják, a hol pedig filosemitáink szerint a zsidók „már teljesen assimi-lálva” lennének), a mely mellettünk él, de sohasem velünk; ez az a galandfereg, a mely beleinket elfogja, s a mely csak annyit hagy nekünk, hogy csak épen éhen ne haljunk.

Ezzel az ellenséggel nincs kibékülés. Őt elüzni, őt... (le détruire.) minden eszköz jó. Ha nincsenek sikeres törvényeink, csinálni kell ilyeneket; mi szembenállunk az önfentartási törvénynek természet-törvényével.

Ám más, nálunknál tudósabbak hatoljanak fel ezen piráta-faj eredetig, és a történelem fejezeteinek folyamán mutassák ki gaztetteiket az újkori bölcsészetnek. Ezzel ők kegyes cselekedetet művelnek. A mi szerepünk egyszerűbb: mi csak vizsgálni akarjuk a hazánkban 1789. óta ezen bel-invázió által okozott pusztításokat, a melyeknek folyama három nemzedéken át egy pillanatig se állapodott meg.

Őseink nem voltak olyan bolondok, mikor a ghettóba zárták ezt a fanatikus és tol vaj nációt. Külön helyre lekötte, a hatóságok felügyelete alatt maradtak, és féken tartattak az általános gyanakvás által. Szerencsétlenségünkre a forradalom, a mely annyi jó dolgot mivelte, sok ostobaságot is csinált; melyek közül a legfőbbek voltak ezek: hogy a külföldet megtámadta, gyarmatainkat tönkre tette, és elvesztette. Végre, nem tudván azt, mire képes a zsidó, emanczipálta őt.

A zsidó nem is vesztett időt. Alighogy szabaddá lett, jóltevője ellen fordult, és mint egy új nemű rákseb, emészti azt könyörület és szünet nélkül.

Akkor, midőn a római klérusnak tizenötszáz évre volt szüksége, hogy területünknek egy negyedrészt birtokába vegye, s egy megalázott nemességgel a nemzeti budget felében osztozzék: a zsidónak száz év se kellett arra, hogy elfoglalja helyét a régi privilegizált osztályoknak, s hogy a közvagyon kezére kerítse.

A világ minden tája felől csődült a mi oly szeretett, oly nemeslelkű, oly vendégszerető s oly gondatlan Franciaországunk felé! Jött Lissabonból rongyos ruhában, alázatosan, nyomorultan, Afrika fenevad-jainak fogaihoz hasonló éles fogakkal. Odahagyta Lengyelországot, a hol kis uzsorás, pálinkaboltos és gyufaárus volt; odahagyta a Duna partjait, a hol koldulgatott és a bojáróknak háremszolgálatokat teljesített. S Németországon át Parisra, a világ fővárosára csapott le.

Itt aztán megállapodott, levetvén magáról hagyományos rongyait, levágva vörnyeges hajának dugaszhúzóit, a Rajna túlsópartján hagyva fureca, zsiros tógáját; soraink közé furakodott, s megkezdte munkáját. Ma, görbe orrával daczol velünk, zsebében a mi millióinkkal, betömi a száját sajtónknak, kitarja művészeinket, s a saint-germaini külvárosnak és a diplomáciának kegyesen megengedi, hogy jelen lehet az ő ünnepélyein. Végül, ha párosodni akar, rendőrségünkkel és katonaságunkkal elzárhatja azon utcáinkat, a melyek a jeruzsálemi templom egyik karikatúrájához vezetnek; – különben pedig pusztítja pénzügyeinket.

Államférfiainkkal összevegyül; ő, a hazátlan lény, monopolizálja ércpénzünket, a bankot, a gabonát. Lóversenyeken megvannak a maga színéi, államerdóinknek haszonbérloje, szubvencionálja színházainkat, a börzének, ennek a tisztátalan intézetnek egyedura, a hol naponkint eteti fajának apró tagjait, a kik utódai lesznek.

Mindazonáltal legyünk megnyugodva. Nemsokára betelik a mérték!

Ne feledjük, hogy egy kifosztogatott nép mindig visszaszerezheti javait.

A zsidó menjen el, vagy térjen vissza a ghettóba, mert ez nem tarthat így tovább!

Íme, magyar honfitársaink, így írnak Franciaországban, a hol 38 milliónyi lakosság között 50-60 ezer zsidó van mindössze, tehát még csak annyi sem, mint nálunk Budapesten. S nekünk magyaroknak hétszáz ezer zsidó mellett ne lenne-e okunk a a t i s e m i t á k n a k l e n n ü n k ? ! . . .

A zsidók által koholt pápai leirat a rituális vérvádat illetőleg.

Hetekkel ezelőtt egy budapesti zsidó szennylapocska a római konzisztoriumnak egy állítólagos leiratát közölte, a mely f. évi márciusban a Vatikán félhivatalos közlönyében, a „Moniteur de Rome”-ban jelent volna meg, s a melyben a pápa kijelentette volna, hogy „hazug” ráfogás az, mintha a zsidók keresztényvért rituális céljaikra használnának.” Ez alkalomból a nevezett budapesti zsidó szennylapocska elég szemtelen volt a pápa nevében lehurogatni a katolikus papságot, s leczkét tartani neki „a kereszténység fogalmáról, a keresztényi szeretetről” stb. stb.

Noha a katolikus lapok siettek kijelenteni, hogy ez állítólagos pápai nyilatkozványról mit sem tudnak, e zsidó vadkacsa beröpködté az összes zsidó- és zsidóbarát lapokat, édig magasztalva „felvilágosultságáért, humanizmusáért” XIII. Leo pápát.

Most azonban kisült végre a zsidó turpisság. Kiderült ugyanis, hogy ezen, az egész világot beröpködött zsidó kacsa a Mainzban megjelenő „Israelit” című zsidólap búzhódt fészkeből repült fel először.

Ezen, a zsidó világbolondítási rendszerre oly rikító világot vető esetre vonatkozólag ugyanis a drezdai „Deutsche Reform” folyó hó 7-iki számában a következőket olvassuk:

A Mainzban megjelenő „Israelit”, egy specifikus zsidólap, f. évi márciusban azt a hírt hozta, hogy a „Moniteur de Rome” című vatikáni közlönyben a következő „Nyilatkozvány” jelent volna meg:

„Mivel a zsidó húsvétünnep közelget, a szent konzisztorium nevében ezennel tudatjuk azt, hogy mivel mi a talmud tartalmát és a zsidó vallási törvényeket pontosan ismerjük, előttünk kétségtelen dolog, hogy az a vád, mely szerint a zsidók keresztény vért használnának húsvétünnepükön, hamis és nem egyéb hazugságnál.”

Hogy miben áll a dolog ez állítólagos „vatikáni enuncciációval”, az kiderül azon közleményből, melyet a „Kreuzzeitung” Rómából kapott. Ez így szól: A „Moniteur de Rome” a vatikáni nyilatkozványt illető koholmány ellenében már korábban egy meglehetősen éles démentit hozott. Ennek daczára azonban valamennyi ország filozemita sajtója tovább terjesztgette ezt a koholmányt a legkülönfélébb felcziczomázással ellátva, nyilván azon célzattal, hogy ezáltal a tiszta-eszlári szenzáció-sper ellenében hangulatot csináljon.

Hogy ennek a zsidó hercze-hurczának egyszer mindenkorra vége vessék, a félhivatalos „Osservatore Romano” ma egy igen kategorikus nyilatkozatot hoz, a melynek fontossága abból is kiviláglik, hogy az egyidejűleg a „Journal de Rome”-ban is kiváló helyen tétetik közzé. Ez a nyilatkozat így szól:

„Noha a „Wiener Allgemeine Zeitung”-ban s más német lapokban foglalt fentebbi konzisztoriális leiratnak képtelensége és szornyszerűsége (Absurdität und Ungeheuerlichkeit) nyilvánvaló volt, mindazonáltal a „Moniteur de Rome” mégis indítatva érezte

magát, azt egy külön nyilatkozatban, mint teljesen a légből kapottat bélyegezi. Mivel azonban ama lapok nem szűnnek meg ezen szenzációs hazugságot tovább is terjeszteni, indítatva érezzük mi is magunkat, ezennel a leghatározottabban konstatálni, hogy itt csak ama, soha hitelt nem érdemlő lapoknak egy tendenciózus hazugságával állunk szemben. Ilyen konzisztoriális leirat sohasem létezett.

Ennél még darabosabb szavakkal utasítja rendre a „Journal de Rome”, a „Triester Tageblatt”-ot ezért a célzatos koholmányért. Ez a hír, mondja a „Journal de Rome”, a mainzi „Israelit” s más érdekelt lapok által épen a tiszta-eszlári gyilkossági bűnper tárgyalásának előestéjén lőn célzatosan világgá bocsátva.”

(Részünkről egy budapesti napilapban is közölve.)

Nyílt levél a szerkesztőhöz.

Kis-Kőrös.

„És mégis mozog” (t. i. a föld), mondja Jókai, a zsidók kuszi pajtása. Midőn a „12 röpirat” ápril 15-ről kelt füzeté Kis-Kőrösre megérkezett, széthordása után az itteni zsidóság között támadt első ízben csak sűgás-bűgás, – később beszéltek s hirdették, hogy B. Gy. P. tanítót agyonkókányolják; most már a rúd másfelé fordult és azt rebesgetik: shajthó phürbe fogjuk B. Gy. P.-t és y. y.-t, hogy merik az a becsületes fhaj nipsig rhegolmazni.

Jól van tehát, menjünk szép faj tovább, nemcsak B. Gy. P. tanító és y. y. van Kis-Kőrösön ellenetek, s a mennyiben idáig jutottunk, haladjunk a St-gerék leleplezésével tovább, – aztán jönnek a regálebérletek et caetera.

St-ger Mojse! kérdem zsidó becsületességétől, (a mi ugyan egy csepp sincs,) mondja meg nekem, hogy Feri nevű fia, ki már kétszer csúszott át a katonai előállításon – miért nem jelent meg a kis-kőrösi vizsgáló bizottság előtt? – avagy tán azt hiszi, hogy az első korosztályú megvizsgáltatásáról Nagy-Szombatban nyert bizonyítványa (a kis-kőrösi szolgabírósnál megtekinthető,) – melyben kiálló lapoczkával s jóformán púposnak van leírva – elég bizonyíték arra: hogy y. y. és egész Kis-Kőrös közönsége, mely fiát egyikének a „legdélczegebb” fiataloknak ismeri, szinte el fogja a pénzen vett bizonyítvány igazságait hinni? (Ajánljuk ez ügyet a II-dik honvédszászlóalj-parancsnokság szíves figyelmébe).

Hát lássa Mojse tháte, úgy tesz az a „gaz nép”. De hát minek is állította meg azt az y. y.-t az utcán azzal: „hoaj meri maga, engemet az ojhágba kiírni, nem vholtam én magának soha se nem rosz ember?” – Hát tudja thátileben, a folytatás cshak ezothánd khüvetkezi maghát.

Nunc venio ad honestissimum virum!

St-ger Mihály a neve, – méltó fia apjának Mátyásnak. – a milyen rövid és vastag, annyi zsidó rafinéria és furfang öszpontosult benne; ugyanis: B. Gyurján János helybeli fakereskedő, ki egyike a legbecsületesebb embereknek, St-ger Mátyástól – Mihály apjától tán 16-20 évvel vett 14 hold remanentiális földet. Elhalván S-er Mátyásné – miután az apa nemsokára megnősült, kiskorú gyermekei gyámja S-er Mihály lett, – ki ezen 14 hold földre 16 ezer frtnyi összeget tábláz-tatott St-r Izidor sógorával egyetértőleg,

Pár évvel ezelőtt S-er Mihály B. Gyurjan Jánostól megvette a 14 hold földet – mert úgymond – majd átírta ő az öreg beleegyezése nélkül is nevére. Az átíratást nem eszközölhette nagyon természetes, mert az öreg Mátyás beleegyezését nem adta, – az anya pedig elhalván – a kiskorúak érdekében – kik közül időközben nagykorúak is lettek – ő mint kinevezetlen magángyám jogérvényesen nem intézkedhetett.

Most a bukás szélén állván, egy „goj”-nak keservesen összegyűjtött vagyonkája jó volna biz ott magyarán mondva: „segítségképen,” – kapja magát s több évi állapot után magához hí két hasonszőrű és bőru madarat: az egyik W-sz Mihály, a másik H-ler Adolf (az itteni úri casinoban, mely inkább a „zsidó” nevet érdemli – csúf néven Dr. Rokitánszky), s azt mondja B. Gyurjan Jánosnak: (kinek a 14 hold még magának sincs nevén) ad e bekebelezési nyilatkozatot? Azt sem várta be, mit válaszol B. Gyurján János ezen gaz követelésére, bepereli azt a két fent megnevezett társának tanúskodása mellett, azzal: hogy ő a már emiített 14 hold birtokra 1800 frtnyi összeg erejéig építkezett, beruházásokat tett, kéri tehát igazolt W-sz zsidóüggyvédje beadványa és tanú leendő hamis tanúszása folytán B. Gyurjan János vagyona ellen 1800 frt erejéig a biztosítási végrehajtás eszközölését kimondatni. Ez is szép igazság lenne!

A szerencse csak az, hogy ezen per oly helyre került, hol a törvényszéki elnök, igazságosságban a bírák csillagaként tündöklök. (Kalocsa.)

B. Gyurjan János a perfelvételnél ápril 10-én jelent meg ügyvédjével, s csak akkor ámult-bámult azon, hogy hát őt S-er Mihály számtalanszor felszólította a bekebelezési engedély megadására, és miután ezt nem teljesítette, kénytelen volt a már megnevezett tanúk tanúzását kérve – a törvény útjára lépni.

Megjegyzi e sorok írója, hogy az öreg és becsületben megöszült B. Gyurjan János bácsi – saját nyilatkozata szerint is mennyire elbámult a beadványban jelzett 1800 frt építkezési és beruházási összegben.

Mit mondott, mondám, a hallottakra bácsi? „hát azt mondtam uram, hogy alávaló hazugság, mert az említett földbirtokon, mint ön is tudja, mai napig egy garas árú építkezés vagy beruházás nincs, – s hogy a mennyiben hamis váddal lépett fel ellenem, adja vissza földemet, én azon órában visszaadom a tőlem vásárolt 1000 frtnyi árt, – mert a földön úgy sem javított, de rontott.”

Most végül B. Gyurján János mint békeszerető s perlekedést kerülő ember a bekebelezési és illetve a törlési kérvényt is megíratta az itt helyt igen ismert s több ízben volt megyei táblabíró Safáry Gusztáv ügyvéd úrral, és uramfia! ki az a ki a törlési engedély aláírását megtagadta: újból a végzetlen becsületességű, most már bukott S-er Mi-

hály, – kinek ma napság egy garas árú vagyona sem áll nevén, mert a vagyont, úgymond, neje hozta, s így ő anyai jusként nem is kapott 8000 frtot. – Ilyen a S-rek becsületessége.

Eddig a St- gerek; – most még végül megjegyzem, hogy B. Gy. P. úr helytelenül jelezte a zsidók Kis-Kőrösöni szaporodását, mert csak 3 év óta több 18 családnál költözött be; – de hogy lakhatási díjat hány fizetett közülök: erről a városi igen érdemes előjáróság adhatna felvilágosítást

Úgy értesültem, hogy valamennyi „Izsák” városi zsidó Kis-Kőrösre szándékozik költözni, mert úgymond: ezek a „thótok fhinom fháin birka nhépségh.”

Vigyázzatok zsidók, mert ezek hamarabb a körmötökre vernek mint a tősgyökeres magyar atyafiak. X

Levelezőlap.

Mindazon t. elvbarátainknak s jóakaróinknak, a kik e füzetek szerkesztőjének a budapesti esküdtszék által történt felmentése alkalmából szívesek voltak sürgőnyileg vagy levélben szerencsekívánataikat kifejezni, meleg köszönetünket!

K. I. és N. L. uraknak P-ny. Igazuk van önöknek, hogy szemben a jövő évi képviselőválasztási mozgalmakkal, intézkedni kell az iránt, hogy füzeteinknek a nép körébe való behatolása lehetővé tétessék. Ezen czélt szem előtt tartva, máris megállapodtunk abban, hogy füzeteink előfizetési árát a 4-ik évfolyamra még jobban leszállítjuk, tömeges megrendeléseknél pedig a lehető legnagyobb mérvű kedvezményeket nyújtjuk. Más részről szándékunk, ha tehetősebb elvbarátaink, nagyobb mérvű megrendeléseik által ezt lehetővé teszik, olyan választókerületekbe, a melyekben kilátásunk van a győzelemre, a nép körébe i n g y e n küldeni a 4-ik évfolyami füzeteket. Az önök által indítványba hozott sajtóalapra való gyűjtést, mint egyszer már e helyen kijelentettük, nem tartjuk opportunusnak; a ki anyagilag támogatni akarja vállalatunkat, ezt a czélt azzal is eléri, ha nagyobb mennyiségű példányokat rendel meg. Természetes, hogy a megrendelő maga is kijelölheti azt a választókerületet, a hova a füzetek a kiadóhivatal által directe küldendők lesznek.

Antisemitának, Bács-Szent-Tamás. – A „12 röpirat” s a „Füstölő” között csak az a materiális összeköttetés van, hogy mindkettő egy és ugyanazon nyomdában nyomtatik. A „Füstölő” Bartalits urnák kizárólagos tulajdona, s azért nagyon téved az, a ki azt hiszi, hogy, ha a „Füstölő”-re előfizet, ezzel már eo ipso egyszersmind a „12 röpirat” fentartási költségeihez is hozzájárult. A humor és a szatíra ugyan igen hathatós fegyverek valamely ügy szolgálatában; de utóvégre is komoly (sőt ez esetben igenis k o m o r) politikai és társadalmi mozgalmakat nem a humorisztikus lapok, hanem a komoly közlönyök viszik. A fősúlyt tehát azoknak, a kik nem csupán mulatni akarnak, hanem az ügyet előmozdítani is akarják, az utóbbiakra kell fektetniök.

Kemenesaljára. A beérkezett levelek másnak mint a szerkesztőnek kezei közé nem jutnak. Azért csak nyíltan írni! Kíváncsiak vagyunk kilátásba helyezett közléseire. Czikke a jövő számban jön.

